Ազգ
Azg
armenian daily

13 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2001 ՇԱԲԱԹ 186 (2390)

Մարդասիրական հրադադար Աֆղանստանում

Երեկ մահմեդական տերունական օրն էր, աղոթքի եւ... ցույցերի օրը: Հետեւաբար Մ. Նահանգներն ու Մեծ Բրիտանիան հայտարարեցին, որ այդ օրվա առիթով դադարեցվում են Աֆղանստանի օդային ռմբակոծությունները, որպեսզի թույլ տան միջազգային եւ հատկապես ՄԱԿ-ի մարդասիրական օգնության աշխատակիցներին աֆղան ժողովրդին հասցնել Պակիստանում եւ Իրանում կուտակված պարենը: Երեկ բազմաթիվ բեռնատարներ, ՄԱԿ-ի դրոշի ներքո, մուտք գործեցին Աֆղանստան, որտեղ արդեն իսկ, հակաահաբեկչական գործողություններից առաջ, ծանրագույն կացություն էր ստեղծվել: Աֆղանստանում պատերազմը շարունակվում է 22 տարուց ի վեր եւ, առավել եւս, երաշտը հարվածում է այդ երկրին վերջին 4 տարիներին: Երկրում սովահարության եզրին գտնվողների թիվը կազմում է 7,5 միլիոն: Ծանրագույն ձմեռ է սպասվում:

ԷՆԵՐԳԵՏԻԿԱ

Ոլորտը նախագահի անմիջական ուշադրության կենտրոնում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ այցելել է էներգետիկայի նախարարություն եւ հանդիպում է ունեցել նախարարության կոլեգիայի անդամների հետ: Հանդիպումը նախագահը պայմանավորել է ոլորտի հետ կապված սուր մտահոգություններով: Նա հատկապես մտահոգիչ է համարել ֆինանսական հոսքերի կառավարմանը, բյուջեի հետ հարաբերություններին, գազի համակարգին առնչվող խնդիրները, գերկորուստների եւ հավաքագրումների մակարդակը, աշխատակիցների խիստ ուռճացած թվաքանակը:

Ընդգծելով, որ էներգետիկան տնտեսության շարժիչ ուժն է, եւ ցանկացած տնտեսության զարգացման մակարդակը մեծապես պայմանավորված է էներգահամակարգի գործունեության արդյունավետությամբ, Ռոբերտ Քոչարյանն ասել է. «Ոչ մի դեպքում չեմ հանդուրժի, որ որեւէ մեկի վատ աշխատանքի հետեւանքով վտանգվեն տնտեսության մեջ առկա դրական միտումները»:

Առաջնահերթ խնդիր դիտարկելով աշխատանքի կազմակերպման մեջ առկա բացթողումների հնարավորինս արագ շտկումը, համակարգի աշխատունակության ու պատասխանատվության բարձրացումը, նախագահը նշել է, որ ոլորտի խնդիրները լինելու են իր անմիջական ուշադրության կենտրոնում: Բոլոր օղակների համար նա առաջնային է համարել կորուստների մակարդակի եւ հավաքագրման տոկոսի խնդիրը:

Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքով, էներգետիկան այն բնագավառն է դարձել, որտեղ [illegible] քիչ թե շատ ազդեցություն ունեցողները կամ ենթադրաբար ազդեցություն ունեցողները փորձում են մարդ տեղավորել, հարցեր լուծել: Նման երեւույթները համարելով անթույլատրելի, նա ասել է. «Իմ միջամտությունն արդեն իսկ նշանակելու է, որ համակարգը պետք է ապահովագրված լինի ամեն կարգի կողմնակի միջամտություններից»: Նախագահը չի բացառել, որ կնշանակի էներգետիկայի բնագավառի խնդիրներով զբաղվող խորհրդական:

«Ոլորտի նկատմամբ լինելու է հատուկ վերահսկողություն: Համակարգը պետք է լինի աշխատունակ, իսկ ֆինանսական հոսքերը՝ կառավարելի», շեշտել է երկրի ղեկավարը: Նա նաեւ ընդգծել է. «Յուրաքանչյուրը պարտավոր է պատասխանատվությամբ վերաբերվել իր աշխատանքին, այլապես՝ չպետք է աշխատի»:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

Ադրբեջանի «հակաահաբեկչական» ախորժակը

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիայի խորհրդարանի անդամ Բյուլենթ Ակաչալին հայտարարել է, որ Թուրքիան կարող է հակաահաբեկչական օպերացիա անցկացնել Ղարաբաղում, եթե Ադրբեջանը կարողանա ապացուցել Հայաստանի առնչությունը Ադրբեջանում եւ Լեռնային Ղարաբաղում ահաբեկչական գործողություններին: Ըստ ԱՆՍ գործակալության, միջազգային ահաբեկչության հարցերով Բաքվի համալսարանի փորձագետ Քյամիլ Սալիմովն ասել է, որ Ադրբեջանն ունի բավականին փաստեր, որոնք ապացուցում են Հայաստանի առնչությունը Բաքվի մետրոյում տեղի ունեցած պայթյուններին եւ Լեռնային Ղարաբաղի բանակի «ահաբեկչական գործողություններին»:

ՄԱԿ-ը եւ ԱՊՀ անդամ պետությունները փաստաթղթեր ունեն երկկողմ եւ բազմակողմ համաձայնագրեր կնքելու վերաբերյալ՝ սեփական տարածքում ահաբեկչական գործողությունները ճնշելու նպատակով, այնպես որ Ադրբեջանն էլ կարող է Թուրքիայի հետ պայմանագիր կնքել Հայաստանի կողմից ահաբեկչության դեմ պայքարելու մասին, ըստ գործակալության, ասել է Քյամիլ Սալիմովը:

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ

Հայկական կողմը չի սկսի ռազմական գործողությունները

Բայց կկարողանա արագորեն ավարտել դրանք, ադրբեջանցի լրագրողներին ասաց Սերժ Սարգսյանը

ԵՐԵՎԱՆ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Որքան քիչ մարդիկ Ադրբեջանում Լեռնային Ղարաբաղի Պաշտպանության բանակը համարեն անջատողական, այնքան լավ կլինի երկու ժողովուրդների համար: Այս կարծիքը հայտնեց Հայաստանի պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը հոկտեմբերի 11-ին Երեւանում Ադրբեջանի ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների հետ հանդիպմանը: Հանդիպումը կայացավ Հայաստան եւ Լեռնային Ղարաբաղ ադրբեջանական պատվիրակության այցի շրջանակներում, որ կազմակերպել էր ԵԱՀԿ-ն:

Սերժ Սարգսյանը բազմիցս իր պատասխաններում ընդգծեց, որ միջազգային հանրությունը տարածքային ամբողջականության սկզբունքի հետ միասին ճանաչում է նաեւ ազգերի ինքնորոշման սկզբունքը: Եւ եթե ադրբեջանական կողմը իր քաղաքականությունը կառուցում է ելնելով առաջին սկզբունքից, ապա հայկական կողմը՝ ազգերի ինքնորոշման սկզբունքից:

Նա չժխտեց այն, որ Հայաստանի քաղաքացիները ծառայում են ԼՂՀ Պաշտպանության բանակում. «Կարծում եմ Հայաստանի յուրաքանչյուր քաղաքացի, եթե ցանկանում է, կարող է ծառայել ԼՂ ինքնապաշտպանության ուժերի կազմում, եւ ես պաշտպանում եմ յուրաքանչյուր հայի, որը կծառայի այնտեղ: Իսկ ժամկետային ծառայությունն անցնում է հայկական բանակի շարքերում»: Նա նշեց, որ ՀՀ Սահմանադրությունը քաղաքացիներին չի արգելում ծառայել այլ երկրների բանակներում: Նախարարը նաեւ բազմիցս ընդգծեց, որ վերահսկողությունը Լեռնային Ղարաբաղի նկատմամբ իրականացնում են ԼՂ իշխանությունները: Հաջորդած հարցին, թե արդյոք անձամբ ի՞նքը չէ «Լեռնային Ղարաբաղի տերը», Սերժ Սարգսյանը պատասխանեց. «Ոչ, ես չեմ»:

Ըստ նախարարի, երեսպաշտություն կլիներ նաեւ պնդել, թե Հայաստանը առնչություն չունի Լեռնային Ղարաբաղի հետ, քանի որ Հայաստանն է ԼՂ անվտանգության երաշխավորը եւ մի կողմ չի քաշվի այն դեպքում, եթե ԼՂ-ի դեմ սկսվեն ռազմական գործողություններ: Նա նշեց նաեւ, որ եթե Ադրբեջանի իշխանությունները ճանաչեն, որ Լեռնային Ղարաբաղում կանոնավոր բանակ է, ապա կբացվեն դռները նաեւ միջազգային տեսչության համար:

Տես ► էջ 2

Խաղաղության Նոբելյան մրցանակը ՄԱԿ-ին եւ Կոֆի Անանին, իսկ գրականության մրցանակը՝ Վ. Նայպոլին

Երեկ Շվեդիայի թագավորական պալատում հայտարարվեց 2001 թ. խաղաղության Նոբելյան մրցանակաբաշխության արդյունքները. այս տարի այն հավասար չափով կիսվեց

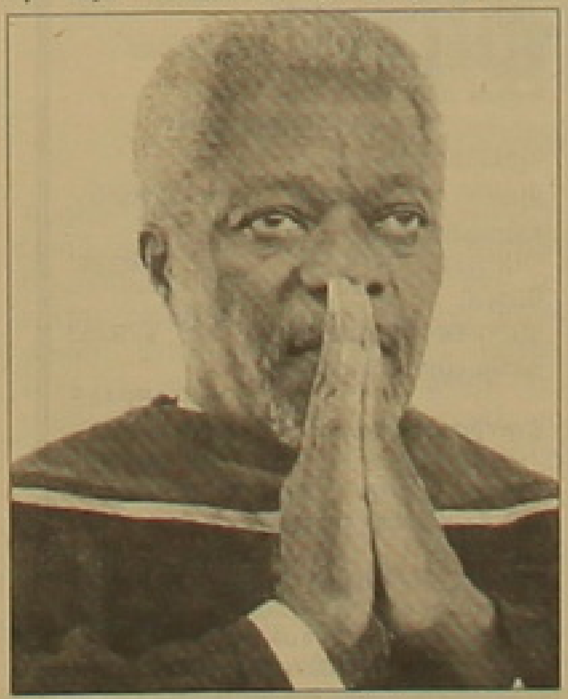

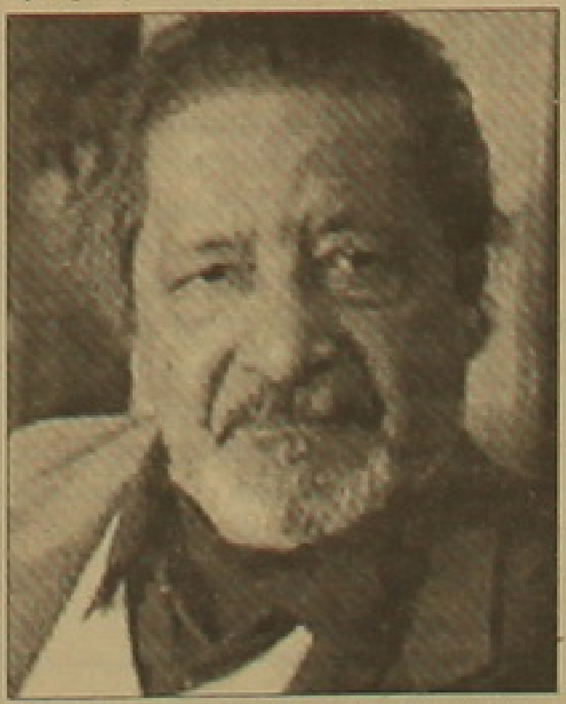

Միացյալ ազգերի կազմակերպության եւ նրա ներկայիս գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի միջեւ, «ավելի կազմակերպված եւ առավել խաղաղ աշխարհ» ապահովելու աշխատանքների համար:

Ինչ վերաբերում է գրականության մրցանակին, ապա նախորդ օրն այն շնորհվեց հնդիկ ծնողների զավակ, 1932-ին Տրինիդադում ծնված անգլիացի գրող Վիդիեդար Ս. Նայպոլին: Նայպոլն իր ժամանակի նշանավոր գրողների շարքին է դասվել «Խորհրդավոր մերսողը» (1957 թ.), «Տուն պարոն Բիսվազի համար» (1961 թ.), «Նմանակող մարդիկ» (1967 թ.), «Ազատ պետությունում» (1971 թ.), «Պարտիզանները» (1975 թ.), «Գետի ոլորանը» (1979 թ.) եւ «Ժամանման առեղծվածը» (1987 թ.) վեպերի համար:

Հ. Ծ.

ԱՇԽԱՐՀԻ ԹԻՄԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի շախմատիստների հաղթական մեկնարկը

Երեկ Ա. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի ակադեմիական թատրոնում տրվեց շախմատի աշխարհի թիմային 5-րդ առաջնության մեկնարկը: Ժամը 11:00-ին կայացավ մրցաշարի բացման հանդիսավոր արարողությունը: Առաջնության մասնակիցներին, ներկա գտնվողներին ողջույնի խոսքով դիմեց մրցաշարի կազմակերպման կառավարական հանձնախմբի նախագահ, շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիայի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահ, ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը, որն առաջնությունը հայտարարեց բացված: Համերգային ճոխ ծրագրից հետո առաջնության գլխավոր մրցավար Հերդ Գիյսենը 9 թիմերի ավագներին հրավիրեց վիճակահանության: Հավաքականները աղյուսակում տեղաբաշխվեցին հետեւյալ հերթականությամբ. 1. Մակեդոնիա, 2. Հայաստան, 3. Ռուսաստան, 4. Գերմանիա, 5. Կուբա, 6. Ուզբեկստան, 7. Ուկրաինա, 8. Հունգարիա, 9. Իրան:

Նույն օրը ժամը 16:00-ին գործի դրվեցին շախմատային ժամացույցները: Հայաստանի հավաքականը գերազանց մեկնարկեց՝ 4-0 հաշվով հաղթելով Իրանի շախմատիստներին: Մեր հավաքականում այդ օրը հանդես եկան Վլադիմիր Հակոբյանը, Սմբատ Լպուտյանը, Աշոտ Անաստասյանը եւ Արտաշես Մինասյանը: Մեկնարկային տուրի մյուս հանդիպումներում գրանցվեցին այսպիսի արդյունքներ. Կուբա-Ուզբեկստան՝ 1,5-2,5, Ռուսաստան-Հունգարիա՝ 3-1, Գերմանիա-Ուկրաինա՝ 2-2:

ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

Տոն, որ խորհրդանշում է լիությունը

Արտաշատում, ՀՀ նախագահի մասնակցությամբ, նշվեց բերքի տոնը եւ բացվեց Արտաշես արքայի արձանը

Երեկ Արտաշատում ավանդական շուքով նշվեց բերքի տոնը։ Ամեն տարի նշվող այս տոնին յուրահատուկ կարեւորություն հաղորդվեց հատկապես 2001-ին, որ քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյա հոբելյանի տարին է, ինչպես նաեւ անկախության հռչակման 10-ամյա հոբելյանի տարին։ Այս ամենն արձանագրեց Արտաշատի քաղաքապետ Գագիկ Մուրադյանը, որը քաղաքի թատրոնամերձ հրապարակում իր ողջույնի խոսքն ուղղեց տոնակատարության հյուրերին՝ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, կառավարության անդամներին, հյուրերին, այս օրերին Հայաստանում գտնվող Աստրախանի նահանգի պատվիրակությանը՝ նահանգապետի գլխավորությամբ, մարզային համայնքների ներկայացուցիչներին եւ Արտաշատի բնակիչներին։

Տոնակատարության ծրագրում ընդգրկված էր եւս մի կարեւոր իրադարձություն, որը «զուգադիպել» էր բերքի տոնին. Արտաշատ քաղաքի հիմնադիր հայոց Արտաշես թագավորի արձանի հանդիսավոր բացումը կենտրոնական հրապարակում։ Արտաշատի 6 դպրոցները ներկայացնող աշակերտ-աշակերտուհիները, որ շարք էին կանգնել հրապարակում, քաղաքի բնակչությունը, որ պարզապես գրավել էր հրապարակի ողջ մերձակայքը, բոլոր ներկաներն անհամբերությամբ սպասում էին նախագահի գալստյանը, քանզի, տոնակատարությանը մասնակցելուց բացի նրան էր վստահված նաեւ Արտաշես թագավորի արձանի բացման արարողությունը։ Զինվորական նվագախմբի քայլերգի հնչյունների ուղեկցությամբ էլ ՀՀ նախագահը, տարածքային կառավարման նախարար եւ Արտաշատի երբեմնի քաղաքապետ Հովիկ Աբրահամյանի օգնությամբ, բացեց արձանը ծածկող ճերմակ սավանը, եւ ներկաներին երեւաց գահին բազմած Արտաշես արքայի տպավորիչ արձանը։ Արտաշատի քաղաքապետը նշեց, թե այդ արձանի առկայությունը, որպես խորհրդանիշ, պարզապես անհրաժեշտություն էր դարձել քաղաքի համար։ Արձանի հեղինակը տեղացի քանդակագործ Վանիկ Սաֆարյանն է։

Այնուհետեւ տոնակատարության կազմակերպիչները ներկաներին հրավիրեցին քաղաքի մարզադաշտ, ուր տեղի էր ունենալու թատերականացված հանդիսություն, ապա հրավառություն եւ հյուրասիրություն։ Մինչ հանդիսությունը, ելույթ ունեցավ Արարատի մարզպետ Ալիկ Սարգսյանը, որը հուզմունքով նշեց, թե Արտաշատի բնակչության եւ 1700-ամյակն ու անկախությունը տոնող ողջ Հայաստանի համար ինչպիսի նշանակություն ունի բերքի տոնը՝ մի տոն, որը խորհրդանշական է եւ իմաստավորում է առհասարակ այն ամենը, ինչը կապված է լիության եւ առատության հետ։ Թող լիությունն ուղեկից լինի մեր երկրին. այս լավատեսական մաղթանքով էլ եզրափակվեց հանդիսության նախաբանը, եւ սկսվեց բուն ներկայացումը, որ թատերականացված մի հատված էր հայ ժողովրդի պատմության հանրահայտ ու սիրված էջերից՝ քրիստոնեությունը Հայաստանում պետական կրոն հռչակելու տարեթվի անցուդարձերով ու գլխավոր գործող անձանցով։

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Հանդիսավոր պայմաններում հանձնվեցին հայրենիքի պարգեւները

Անկախության հռչակման 10-րդ տարեդարձի կապակցությամբ ՀՀ նախագահի սեպտեմբերի 20-ի հրամանագրերով պետական բարձր պարգեւների՝ շքանշանների ու մեդալների են արժանացել զինծառայողներ, տնտեսության, առողջապահության, կրթության, մշակույթի գործիչներ, լրագրողներ։

Հոկտեմբերի 12-ին ՀՀ Նախագահի նստավայրում տեղի ունեցած հանդիսավոր արարողության ժամանակ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը հանձնեց հայրենիքի բարձր պարգեւները։ Հանրապետության նախագահն իր ողջույնի խոսքում ընդգծեց, որ այս անգամ պարգեւատրված գործիչների շրջանակը շատ ավելի լայն է թե՛ գործունեության, թե՛ աշխարհագրական առումով։

Նա շեշտեց, որ առաջին անգամ պարգեւատրվել են լրագրողներ, ինչն արտահայտում է իշխանությունների ուշադրությունը ազատ մամուլի կայացման հանդեպ։ Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքով, մեր երկրում կայացել է իսկապես ազատ մամուլ, եւ այսօր պետական պարգեւների են արժանացել ազատ եւ պատասխանատու լրագրողներ։ «Հասկանալի է, որ առանց ազատ մամուլի ժողովրդավարություն չի լինում, եւ մենք շարունակելու ենք աջակցել ազատ եւ պատասխանատու մամուլի զարգացմանը»,- ասել է հանրապետության նախագահը։

Առաջին անգամ պարգեւատրվել են նաեւ ձեռներեցներ, բանկային համակարգի ներկայացուցիչներ, որոնք ակնառու հաջողության են հասել Հայաստանում ծավալած իրենց գործունեության մեջ։ Շնորհավորելով գործարարներին, Ռոբերտ Քոչարյանն ընդգծեց, որ նրանց կողմից իրականացված ծրագրերը խթան են հանդիսացել տնտեսության տարբեր ոլորտների զարգացման համար։

Հայրենիքի բարձր պարգեւները հանձնելով ծառայության ընթացքում բացառիկ խիզախություն եւ անձնական արիություն ցուցաբերած զինծառայողներին, Ռոբերտ Քոչարյանը շեշտեց. «Մեր բանակը, որ պետականության հիմքն է, միշտ եղել է, կա եւ կլինի բոլորիս ուշադրության կենտրոնում»։

Հանրապետության նախագահն իր շնորհավորանքի խոսքը հղեց նաեւ մշակույթի գործիչներին, նշելով, որ նրանց ջանքերի շնորհիվ այս տարի հաջողվել է զգալիորեն աշխուժացնել մշակութային կյանքը Հայաստանում։

Անկախության տարեդարձի կապակցությամբ պարգեւատրվել են նաեւ մեծ թվով ուսուցիչներ։ Ռոբերտ Քոչարյանը երախտագիտություն հայտնեց ուսուցիչներին իրենց մեծ գործի համար։ «Մենք պարտք ունենք մեր ուսուցիչների հանդեպ, որոնք անտեսելով բոլոր դժվարությունները, կատարում են իրենց բարձր առաքելությունը։ Համոզված եղեք, որ այդ պարտքը փոխհատուցվելու է», ասաց նախագահը։

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄՈՒԼԻ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

Հայկական կողմը չի սկսի...

Սկիզբը էջ 1

Սերժ Սարգսյանի կարծիքով, հնարավորությունը, որ ռազմական գործողություններ կսկսվեն, թույլ է։ Նա համոզմունք հայտնեց, որ հայկական կողմը առաջինը չի սկսի ռազմական գործողություններ Ադրբեջանի դեմ, «բայց եթե դրանք համենայն դեպս սկսվեն, ապա կկարողանա արագորեն դրանք ավարտել»։

Մի շարք հարցեր վերաբերում էին Ռուսաստանի հետ Հայաստանի ռազմական համագործակցությանը եւ սպառազինությունների բնագավառում Հայաստանի եւ Ադրբեջանի պարիտետին։ Սերժ Սարգսյանը հիշեցրեց, որ արդեն քանիցս հայտարարվել է, որ նման համագործակցությունն ուղղված է Հայաստանի ազգային անվտանգության ամրապնդմանը եւ ուղղված չէ երրորդ երկրների դեմ։ «Ես չգիտեմ՝ ինչպես կծավալվեն իրադարձությունները, բայց չեմ կարծում, թե ռուսական զորքերը կկռվեն Ադրբեջանի դեմ, առավել եւս, որ ես վստահ եմ, որ մենք եւս չենք կռվելու Ադրբեջանի հետ», հայտարարեց նա։

Նա նշեց նաեւ, որ սպառազինությունների քվոտաները խախտում է ոչ թե Հայաստանը, այլ Ադրբեջանը, որը սպառազինությունների հարցում գերակշռություն է ստացել դեռեւս ԽՍՀՄ-ի փլուզման ժամանակներից, երբ նրան հասավ 15 անգամ ավելի զինամթերք եւ 3 անգամ ավելի սպառազինություն, քան Հայաստանին։ Նաեւ հիմա է քվոտան խախտվում, թեեւ, ըստ նախարարի, «մենք չենք խոսում այդ մասին, քանի որ համարում ենք, որ յուրաքանչյուր երկիր սպառազինվում է այնքան, որքան նա հարկ է համարում կամ որքան ընդունակ է»։

Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման սկզբունքների առնչությամբ Սերժ Սարգսյանը նշեց, որ Հայաստանի դիրքորոշման հիմքում ընկած են նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հռչակած սկզբունքները։ «Սակայն ուզում եմ ձեզ հիասթափեցնել. ո՛չ Փարիզում, ո՛չ Քի Վեսթում ոչ մի բառ չի ասվել «ընդհանուր պետության» մասին», նշեց նա։ Իսկ ինչ վերաբերում է Լեռնային Ղարաբաղի սահմաններին, ապա, նախարարի կարծիքով, Ադրբեջանը պետք է ճանաչի ԼՂ անկախությունը ԼՂԻՄ սահմանների շրջանակում՝ գումարած ցամաքային սահման Հայաստանի հետ։ Ի պատասխան այն հարցի, թե արդյոք պե՞տք է մտնեն բուֆերային գոտու մեջ ներկայումս ԼՂՀ զինված ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող 6 շրջանները, նախարարը կարծիք հայտնեց, որ ոչ։

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Քննարկումների փուլում է ՀԺԿ-ի ներկայացրած կուսակցությունների մասին օրենքի նախագիծը

Երեկ ԱԺ փոխխոսնակ Տիգրան Թորոսյանը ներկայացրեց կուսակցությունների մասին օրենքի նախագծի շուրջ կազմակերպված քննարկումները եւ նշեց, որ օրենքի նախագիծն ուղարկվել է 20-ից ավելի կուսակցությունների ու նրանցից ստացվել են առաջարկներ ու դիտողություններ։ Երեկվա քննարկմանը մասնակցում էին ՀՌԱԿ եւ «Ազատություն» կուսակցությունների ներկայացուցիչները։ Ի դեպ, ՀՌԱԿ-ը կարեւոր առաջարկներ ու դիտողություններ էր ներկայացրել։ Քննարկմանը մասնակցում էին խորհրդարանում ներկայացված կուսակցությունների ու խմբակցությունների անդամներ, որոնք էլ իրենց դիտողություններն ու առաջարկները ներկայացրին։ Օրենքի նախագիծը ներկայացվել է նաեւ Վենետիկի հանձնաժողովին եւ նրանց կողմից նույնպես ներկայացվել են 6 կարեւոր հարցերի շուրջ դիտողություններ։ Երկու հարցի շուրջ էլ դիտողություններ էին ներկայացրել փորձագետները։ Այս դիտողություններից հայտնի է դառնում, որ ներկայացված օրենքի նախագիծը լուրջ թերություններ ունի, որն էլ արձանագրվում է նաեւ միջազգային փորձագետների կարծիքներում։ Մեր երկրի համար ամենակարեւոր խնդիրն այսօր քաղաքական համակարգի եւ պետական կառավարման համակարգի բարեփոխումներն են՝ որպես գլխավոր գաղափար, եւ այս պարագայում կուսակցությունների մասին օրենքն ինքնին կարեւոր նշանակություն ունի եւ այժմ գտնվում է մեծ օրակարգի պլանում եւ քննարկումներից հետո կներկայացվի եռօրյայի օրակարգ։ Օրենքի նախագիծը քննարկել է նաեւ ՄԱԿ-ի գրասենյակը եւ նրանց շատ դիտողություններ համընկնում են Վենետիկի հանձնաժողովի կարծիքների հետ։ Քննարկման հիմնական հարցերը վերաբերում էին օտարերկրյա քաղաքացիների մասնակցությանը կուսակցության կյանքին, կուսակցություններին անդամակցությանը։ Փորձագետներն արձանագրել են այս հարցը եւ ակնկալում են մեր տեսակետը։ Այս հարցը կարող է էական նշանակություն ունենալ փախստականների մասնակցության պարագայում։ Հարցերի շարքում էր եւ լուրջ քննարկման դրվեց պատգամավորին մանդատից զրկելու հարցը եւ նշվեց, թե ով տվել է մանդատը, նա էլ կարող է զրկել։

Հաջորդ հարցը ՀՀ տարածքում արտակարգ դրության ռեժիմ սահմանելու դեպքում կուսակցությունների գործունեությունը կասեցնելուն էր վերաբերում եւ հանվեց նախագծից։ Քննարկվեց նաեւ կուսակցության անդամների թվաքանակի, տարածքային կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործունեության, տարածքային շրջանակի հարցերը։ ՀՀ նախագահի պաշտոնում կուսակցության առաջադրած թեկնածուն եթե ստացել է քվեարկությանը մասնակցած ընտրողների ձայների ոչ պակաս, քան 2 տոկոսը, օրենքի նախագիծը քննարկվել ու որոշակի կարծիք է ներկայացրել գլխադասային հանձնաժողովը։ Պրն Վիկտոր Դալլաքյանն ամփոփ ներկայացրեց՝ կարեւորելով օրենքի կարեւորությունը, նշեց, որ հանձնաժողովը տվել էր իր դրական եզրակացությունը մի շարք առաջարկների հարցում։ Այդ թվում նաեւ կառավարության եզրակացությունը հաշվի կառնվի եւ կներկայացվի եռօրյա նիստերի օրակարգ մտցնելու համար։

Հետաքրքրական էին ՀՌԱԿ-ի վարչության ատենադպիր Գառնիկ Հովակիմյանի ներկայացրած տեսակետներն օրենքի նախագծի շուրջ, որին «Ազգ»-ը առանձին կանդրադառնա հետագայում։

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Իսկ ու՞ր մնացին Վ. Սիրադեղյանի ընտրատարածքի քաղաքացիների իրավունքները

ԱԻՄ-ի հայտարարությունը

Օրերս մեր հանրապետության Ազգային ժողովը հրաժարվեց ԱԺ նիստերից տեւականորեն բացակայող Վանո Սիրադեղյանին զրկել պատգամավորական լիազորություններից։ Դա նրա իրավունքն է, սակայն չմոռանանք նաեւ Վանո Սիրադեղյանի ընտրատարածքի քաղաքացիների Ազգային ժողովում ներկայացուցիչ ունենալու իրավունքը։

Վանո Սիրադեղյանի բացակայությունները, այսինքն նրա ընդհատակ անցնելը հարգելի համարած, նախկինում նրան կալանավորելու իրավունք տված Ազգային ժողովն առիթը բաց չթողեց մեկ անգամ եւս ոչ ասելու ժողովրդավարությանը, ԱԺ-ի բնականոն աշխատանքներին, օրինավոր ապրելակերպին, գործադիր իշխանություններին, նախագահին ու նաեւ... ինքն իրեն։

ԱԻՄ-ն այս ԱԺ ձեւավորման պահից ազդարարել էր, որ ընտրազանգվածի մի զգալի մասի ընտրություններին չմասնակցելն օրինական համարող խորհրդարանը ժողովրդի շահերին նպատակաուղղված լինել չի կարող, եւ այժմ մեր վայ խորհրդարանը կրկին այդ ասաց ժողովրդի ու ժողովրդավարության նկատմամբ արհամարհական վերաբերմունքին, ապօրինություններին, «մաֆիոզ» համակարգի ամրապնդմանը, հովանավորչությանն ու կամայականություններին, արտոնյալների ամենաթողությանը։

Իր դրսեւորումը մասամբ գործադիրի աշխատանքի անկատարությամբ պայմանավորող ԱԺ-ին ի՞նչն է խանգարում նույն միակամությամբ ազդելու գործադիրի համապատասխան օղակների եւ ողջ համակարգի վրա։ Բնական հարց է ծագում. արդյոք իրավունք չունի՞ հայ ժողովուրդը ոչ ասելու այսպիսի ԱԺ-ին եւ արդյոք պարտավո՞ր է մնալ նրա կամայականությունների գերին։

ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱՅՐԻԿՅԱՆ
ԱԻՄ նախագահ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են. համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի։
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ՄԱՄՈՒԼ

Խոսենք ժողովրդավարության եւ օղու մասին

Մամուլը, հատկապես տպագիր մամուլը Հայաստանում դժվարին օրեր է ապրում: Ճղճիմ տպաքանակներ եւ պահելի ծախսեր, որոնք ոչ միայն արգելակում են մամուլի զարգացումը մեր երկրում, այլեւ հարցականի տակ դնում նրա գոյատեւումն անգամ: Առավել դժվար օրեր են սպասվում առաջիկայում, երբ տեղի կունենան մի շարք սխալ սեփականաշնորհումներ, որոնք կփոշիացնեն եղած խեղճուկրակ համակարգն անգամ: Ահա այս մասին է մեր պաշտոնակից «Գոլոս Արմենիի» թերթի հոդվածը, որը որոշ կրճատումներով թարգմանաբար լույս ենք ընծայում ստորեւ: Հոդվածը լույս է տեսել թերթի չորեքշաբթի օրվա համարում:

Վերջերս ռուսաստանցի լրագրողների պատվիրակության հետ հանդիպման ժամանակ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը Հայաստանի ԶԼՄ-ների ներկա վիճակի առնչությամբ հայտարարեց. «Հայաստանում ազատ մամուլի խնդիրը լուծված է»: Նա պարզաբանեց, որ ԶԼՄ-ների գործունեությունը մեզ մոտ կանոնակարգվում է օրենսդրությամբ, որը համապատասխանում է եվրոպական եւ միջազգային չափանիշներին: Այդուհանդերձ նախագահը նշեց, թե «մամուլն ազատ է, բայց անպատասխանատու, ինչը բնորոշ է անցումային փուլում գտնվող երկրներին»: Դա, իհարկե, այդպես է, բայց եթե հարցին մոտենանք ըստ էության, ապա ակնհայտ կլինի, որ մամուլի անպատասխանատվության անվիճելի գործոններից մեկը պետության անպատասխանատվությունն է նրա հանդեպ:

Միայն շատ համարձակ մարդը կխիզախի հայկական թերթերն անվանել «զանգվածային լրատվության միջոցներ». վերջին տասնամյակում տասնյակ եւ նույնիսկ հարյուրավոր անգամներ նվազել են տպաքանակները, նույնքան էլ թանկացել են թերթերը: Ուստի 3-5 հազար տպաքանակ ունեցող հրատարակությունը պատկառելի է համարվում այսօր: Խմբագիրներն ու հիմնադիրները չեն էլ փորձում իջեցնել գները. Ռուսաստանից եւ Թուրքիայից ներկրվող թղթի սպեկուլյատիվ գինն արդեն կայունացել է եւ որեւէ մեկին չի զարմացնում իր հրեշավոր թանկությամբ, որը եռակի գերազանցում է համաշխարհային գները: Ոչ ոքի չի զարմացնում, որ թերթը եւ կես կիլոգրամ հացը նույն գինն ունեն:

Նման բան գոյություն չունի հետխորհրդային որեւէ պետությունում: Ամենուրեք կանխիչ միջոցներ են ձեռնարկվել խոսքի ազատությունն ու հրապարակայնությունը պահպանելու նպատակով: Բայց մեր պետությունն անհրաժեշտ չհամարեց օրենք ընդունել մամուլի պետական օժանդակման մասին, լրագրային թուղթը, պոլիգրաֆիական նյութերն ու սարքավորումները մաքսերից ու տուրքերից, ԶԼՄ-ների արտադրանքն ավելացված արժեքի հարկից ազատելու մասին եւ այլն: Հետխորհրդային մյուս պետություններում հարկման ենթակա չէ ԶԼՄ խմբագրությունների, հրատարակչությունների, լրատվական գործակալությունների, մամուլի տարածման գործակալությունների ստացած շահույթը:

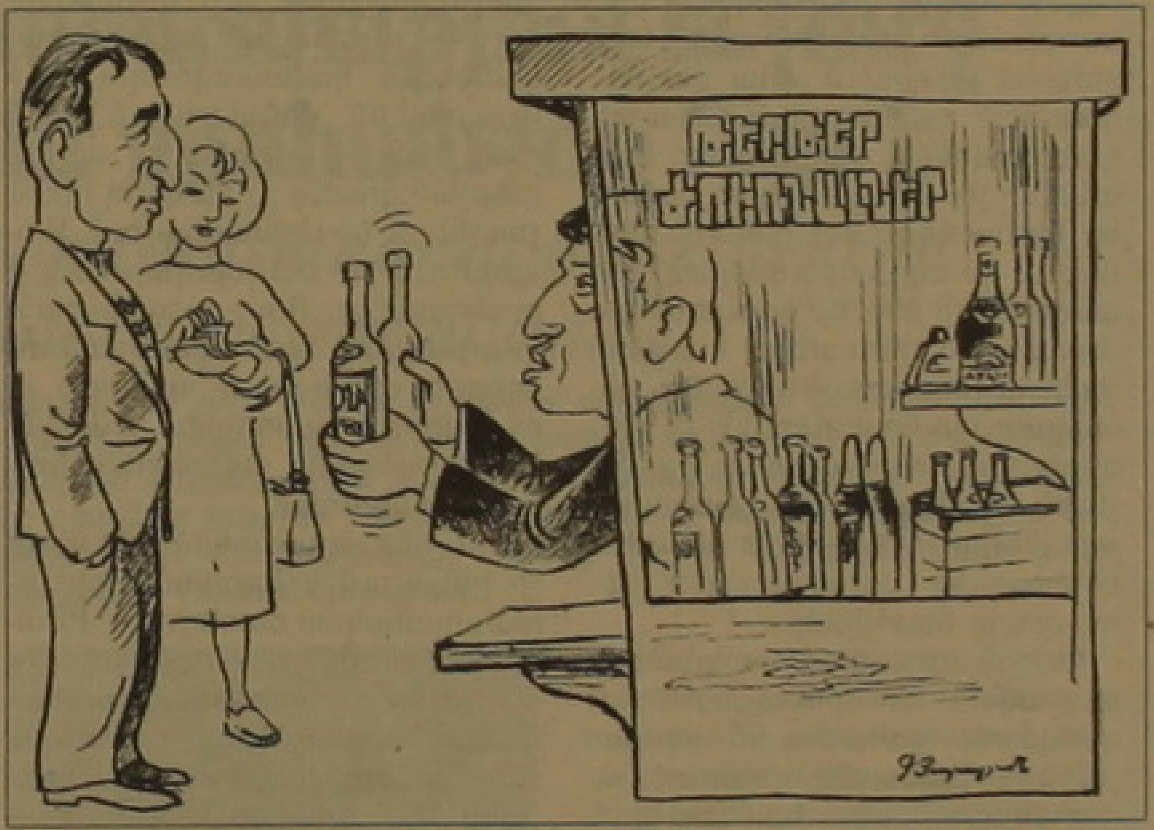

Ընդհակառակը, մեր ժողովրդավարներն այնքա՞ն ժողովրդավար են, որ թերթը դիտում են բացառապես իբրեւ ապրանք: Պետունեցվածքի կառավարման նախարար Դավիթ Վարդանյանն, օրինակ, այդպես էլ հայտարարում է. «Ի՞նչ տարբերություն, կրպակում օղի՞ կվաճառես, թե՞ լրագիր»:

Մեր նախարարների այս հայացքները արդեն երկրի բնակչության 90 տոկոսին զրկել են թերթ կարդալու հնարավորությունից: Այսօր կան գյուղեր, որտեղ տարիներով թերթ չեն տեսնում: Մինչդեռ Եվրախորհրդին Հայաստանի անդամակցությանը նախորդած բոլոր քննարկումներում առանձնապես շեշտվում էր մեր երկրում մամուլի ազատության առկայության հանգամանքը:

Պետությունը ոչ միայն համապատասխան պայմաններ չի ստեղծել, այլեւ եղածն էլ է վերցրել: Օրինակ, չորս թերթերի («Հայաստան», «Կոմունիստ», «Ավանգարդ», «Երեկոյան Երեւան») միջոցներով կառուցված հիանալի տպարանը, ինչպես նաեւ 16 հարկանի խմբագրական մասնաշենքը, որտեղ մենք հիմա ոչ թե տերեր ենք, այլ վարձակալներ:

Մինչդեռ մյուս հետխորհրդային պետություններում այդ բոլորն անվճար խմբագրություններին է հանձնված արդեն տասը տարի առաջ: Բայց մեզ չէին ուզում լսել: ՀՀ կառավարությանն առընթեր տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչությունը մեզնից վարձակալական վճար է գանձում, որով երեւի գոյատեւում են մամուլի հետ որեւէ կապ չունեցող տասնյակ անբաններ: Համենայն դեպս, մեր այդ վարչությունը չի փորձել լուծել մամուլի որեւէ խնդիր:

Մեր երկրում գրանցված 1000 ԶԼՄ-ներից գոյատեւում է միայն 5 տոկոսը, որոնց համախառն արտադրանքը չնչին է Ադրբեջանի եւ Վրաստանի տեղեկատվական հզոր դաշտերի համեմատությամբ:

Այսօր խոսվում է բազմամիլիոնանոց պարտքեր ունեցող «Հայմամուլի» սեփականաշնորհման մասին, որը բեռ է դարձել պետության ուսերին: Իսկ դա սպառնալիքի տակ է դնում մինչեւ օրս պահպանված առանց այդ էլ խղճուկ տպաքանակների տարածման գործը: «Հայմամուլի» գործադիր տնօրեն Հայկարամ Մխիթարյանի կարծիքով, հնարավոր է սեփականաշնորհման երկու տարբերակ: Առաջինի դեպքում գործակալության շենքը, փոխադրամիջոցները եւ կրպակները կսեփականաշնորհվեն կոլեկտիվի կողմից: Երկրորդի դեպքում (որի կողմնակիցն է նախարար Դավիթ Վարդանյանը) շենքը եւ փոխադրամիջոցները կանցնեն կոլեկտիվին, իսկ կրպակները՝ կրպակավարներին: Այդ սեփականաշնորհման բացասական հետեւանքը կդառնա իրացման ծավալների կրճատումը, քանի որ ապագա տերերը կթելադրեն իրենց պայմանները, կհրաժարվեն «անշահավետ» հրատարակություններից: Նույնիսկ մի քանի կրպակների կրճատումը սպառնում է առանց այդ էլ փոքր տպաքանակների ապագային:

Վերջերս տպագիր հրատարակությունների ղեկավարները հավաքվեցին քննարկելու սեփականաշնորհման վարդանյանական եղանակին հակազդելու միջոցները: Նրանք հանգեցին այն եզրակացության, որ պետունեցվածքի կառավարման նախարարությունից առաջ «Հայմամուլի» սեփականաշնորհմամբ պետք է զբաղվի տեղեկատվության եւ գրահրատարակչության վարչությունը եւ մամուլի համար գոնե ինչ-որ օգտակար բան անի, այն է՝ անցկացնի «Հայմամուլի» վերջին տասը տարվա գործունեության աուդիտ եւ պարզի, թե խմբագրություններին գործակալության պարտքը ինչպե՞ս է հասել 150 մլն դրամի, գործակալության ղեկավարները ի՞նչ միջոցներով են ձեռք բերել թանկարժեք արտասահմանյան ավտոմեքենաներ, ո՞ւր են անհետացել 30 կրպակների անօրինական (կառավարական որոշումից առաջ) վաճառքի գումարները, ինչո՞ւ «Հայմամուլը» ամիսներով ու տարիներով ապրանքաշրջանառության մեջ է պահել թերթերի վաճառքից խմբագրությունների ստանալիք գումարները:

Ինչ վերաբերում է Վարդանյանին եւ օղու ու թերթի հավասարության վերաբերյալ նրա դատողություններին, ապա ժողովրդավարին կտանք պարզ բացատրություն. նույնիսկ օղու ծովը չէր օգնի Հայաստանի միջազգային նկարագրին, մինչդեռ կրպակների ցրման միջոցով հետեւողականությամբ քանում տրվող անկախ մամուլի թեկուզ պայմանական գոյության գործոնը նույնիսկ շատ օգնեց եւ այժմ էլ արմատական դեր է խաղում Հայաստանի միջազգային հարաբերություններում:

«ԳՈԼՈՍ ԱՐՄԵՆԻԻ»

Դոլարի փոխարժեքը հասեց 560-ի սահմանը

Կենտրոնական բանկը անհանգստանալու առիթ չի տեսնում

Արդեն մոտ մեկ շաբաթ է, ամերիկյան դոլարի փոխարժեքը դրամի նկատմամբ հասավ, իսկ վերջին օրերին նույնիսկ անցավ 560-ի սահմանը: Երեկ փոխանակման կետերում դոլարի առքը 560 դրամ էր, վաճառքը՝ 561,5-562: Նկատենք, որ մինչ այդ դոլարի փոխարժեքը 553-554 էր, ինչը կայուն էր վերջին մոտ մեկ ամսվա ընթացքում: Հիշեցնենք, որ սեպտեմբերի 11-ից հետո անմիջապես հաջորդ օրը դոլարը ՀՀ ազգային արժույթի նկատմամբ արհեստականորեն արժեզրկվեց 25-30 նիշով՝ ընդամենը մի քանի ժամով: Հետո շուկայում նորից վիճակը կարգավորվեց: Ինչպիսի՞ն է ՀՀ Կենտրոնական բանկի մեկնաբանությունը դոլարի, իհարկե, ոչ այնքան էական, բայց շոշափելի արժեւորման վերաբերյալ: ՀՀ ԿԲ-ից ստացված պաշտոնական գրավոր պատասխանի համաձայն՝ «վերջին օրերի փոխարժեքի տատանումները չի կարելի բնութագրել կտրուկ, քանզի արժեզրկման տեմպը չնչին է»: ԿԲ բացատրությունից երեւում է, որ անհանգստանալու հարկ չկա: ԿԲ հիշեցնում է նաեւ, որ այդպիսի տատանումներ նկատվել են նաեւ այս տարվա հունվար, մայիս եւ օգոստոս ամիսներին:

Հիշեցնենք, որ սեպտեմբերյան ահաբեկչություններից հետո ՀՀ ԿԲ-ն հայտարարեց, որ միջազգային տնտեսության ազդեցության փոփոխությունը ՀՀ տնտեսական եւ ֆինանսական շուկայում չի կանխատեսվում: Սակայն վերջին մեկ ամսվա տատանումները մասնանշեցին, որ այնուամենայնիվ, ֆինանսական շուկան թեեւ փոքր, բայց ազդեցություն կրեց: Ինչպիսի՞ն է ԿԲ բացատրությունն այժմ, երբ արդեն սկսվել են հակաահաբեկչական ռազմական գործողությունները: Հարցմանն ի պատասխան ԿԲ տեղեկատվական կենտրոնը նշում է, որ արդեն մի քանի օր սկսված հակաահաբեկչական գործողությունները էական ազդեցություն չեն թողել միջազգային ֆինանսական շուկաների վրա: Հիմնական արտարժույթների փոխարժեքները ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ մնում են համեմատաբար կայուն: Համաձայն փորձագետների կարծիքների՝ ամեն ինչ կախված կլինի ռազմական գործողությունների շարունակման ժամկետայնությունից: Համեմատաբար կարճաժամկետ ռազմական գործողությունները շոշափելի տատանումներ չեն առաջացնի արժութային շուկաներում: Նույնը կարելի է ասել ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով արտաքին շուկաների նկատմամբ Հայաստանի արժութային շուկայի սահմանափակ զգայունությունը:

«ԿԲ-ն ուշադիր հետեւում է միջազգային ֆինանսական շուկաների ընթացքին եւ անհրաժեշտության դեպքում կձեռնարկի համապատասխան գործողություններ՝ շուկայում չափազանց կտրուկ տատանումներ թույլ չտալու նպատակով», հանգստացնում է ԿԲ-ն եւ հիշեցնում, որ «ԿԲ-ն չի կառավարում փոխարժեքը, եւ այն ձեւավորվում է արտարժույթի շուկայում շուկայի մասնակիցների եւ տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից արտարժույթի նկատմամբ պահանջարկի եւ առաջարկի հասման պայմաններում»: Պարզ ասած՝ ԿԲ-ն անհանգստության առիթ չի տեսնում եւ ձեռնպահ է մնում հետագա կանխատեսումներից:

Գ. ՄՈՒՐԱՏՅԱՆ

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ

Ռուսաստանի հայերի միությունը՝ 1700-ամյակի կապակցությամբ

Հոկտեմբերի 14-17-ը Ռուսաստանի հայերի միության նախաձեռնությամբ Հայաստանում եւ Արցախում տեղի կունենան բազմաբնույթ միջոցառումներ՝ նվիրված Հայաստանում քրիստոնեության պետականորեն ընդունման 1700-ամյակին: Այդ մասին լրացուցիչ մանրամասներ հաղորդելու նպատակով երեկ մամուլի ասուլիս էր հրավիրել միության փոխնախագահ Վլադիմիր Աղայանը: Նա հայտնեց, որ միությունը այս հոբելյանին նվիրված բազմաթիվ միջոցառումներ է անցկացրել Ռուսաստանի բազմաթիվ վայրերում (Ս. Պետերբուրգ, Կիսլովոդսկ, Սոչի, Նովոսիբիրսկ, Պյատիգորսկ եւ այլն) եւ մայրաքաղաք Մոսկվայում: Հայաստանյան միջոցառումներին մասնակցելու նպատակով սպասվում է ավելի քան 500 հյուրերի ժամանումը: Դրանց թվում կլինեն ինչպես Ռուսաստանում բնակվող հայտնի հայեր, այնպես էլ ռուս եւ այլ ժողովուրդների ներկայացուցիչներ՝ գրողներ, արվեստի գործիչներ, ճարտարապետներ, ամենատարբեր մակարդակների պետական պաշտոնյաներ, գործարարներ եւ ուրիշներ: Նրանք կայցելեն Էջմիածին, որտեղ կհանդիպեն Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդին, այնուհետեւ՝ հայկական ճարտարապետական արժեքավոր կոթողներ՝ Նորավանքի, Շուշիի Սուրբ Ղազանչեցոց եկեղեցիներ:

Մալիշկայի Սբ. Աննա եկեղեցում կկնքվեն 200 երեխաներ, այնուհետեւ հյուրերը կլինեն Հայ-ռուսական բարեկամության համալիրում, իսկ միջոցառումների վերջին օրը՝ Գառնի եւ Գեղարդ պատմաճարտարապետական համալիրներում: Միջոցառումների վերջին ակորդը կլինի եզրափակիչ շքահանդեսը Կ. Դեմիրճյանի անվան մարզամշակութային կենտրոնում:

Վլադիմիր Աղայանը հպարտությամբ հայտարարեց, որ այս ամենի հովանավորը Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանն է: Վերջինս, ըստ Վլադիմիր Աղայանի, կարեւոր դեր ունի Ռուսաստանի հայկական համայնքի համախմբման, նրա ազդեցության ուժեղացման գործում: Չնայած միությունն ընդամենը 1,5 տարեկան է, սակայն նրա հետ առնչվում եւ հաշվի է նստում երկրի ղեկավարությունը: Տեղեկացվեց, որ համաձայն տարբեր հաշվարկների, ներկայումս Ռուսաստանում բնակվում է 2-2,5 մլն հայ: Գործում են հարյուրավոր հասարակական կազմակերպություններ, մոտ 5 տասնյակ թերթեր: Որպես ամենաազդեցիկ թերթ հիշատակվեց Կրասնոդարի «Երկրամաս» շաբաթաթերթը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հացադուլը դադարեցրեց եւ շարժում է նախաձեռնում

Ես՝ Վահե Իսրայելյանս, որ ս. թ. հոկտեմբերի 8-ի ժամը 12:00-ից հայտարարել էի հացադուլ Ազատության հրապարակում՝ Սամվել Բաբայանին բանտից ազատ արձակելու եւ հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործներին մահապատժի ենթարկելու պահանջով, ս. թ. հոկտեմբերի 9-ի ժամը 21:00-ից ստիպված դադարեցրել եմ եւ ՀՀ-ում ու ԼՂՀ-ում սկսում եմ Հայրենասիրական ուժերի շարժում (ՀՈՒՇ), որը կրելու է գաղափարական-քաղաքական բնույթ, որի նպատակն է լինելու պայքարի օրինական միջոցներով հասնել մեր պահանջների բավարարմանը: Ազգայնական ուղղվածություն ունեցող իմ շարժումը ժամանակ առ ժամանակ հանդես կգա հայտարարություններով լրատվամիջոցներում:

ՎԱՀԵ ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ,
ՀՈՒՇ-ի առաջնորդ

ազգային

Հայերին ներքաշում են վրաց-աբխազական հակամարտության մեջ

Երկու կողմերն էլ ժխտում են իրենց շահագրգռությունն այդ հարցում

16 հայ է զոհվել օրերս Աբխազիայում ամբողջովին հայաբնակ Նահա Արծյանսկոյե գյուղի վրա կատարված հարձակման հետեւանքով: Թե ով է կազմակերպել եւ իրագործել հարձակումը, հակասական տեղեկություններ են հաղորդվում: Մինչ աբխազական աղբյուրները պնդում են, թե իրագործվել է չեչենա-վրացական ահաբեկչական խմբավորումների կողմից, վրացական աղբյուրները տեղեկացնում են, որ կատարվածն աբխազական եւ ռուսական կողմերի սադրիչ գործողությունների հետեւանք է, որոնք նպատակ են հետապնդում լարելու հայ-վրացական հարաբերությունները:

Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարությունում Վրաստանի եւ Աբխազիայի տարածքում բնակվող հայերի այսօրվա վիճակի մասին հստակ տեղեկատվություն չունեն, հետեւաբար դեռեւս հայ ազգաբնակչության անվտանգությունն ապահովելու նպատակով կոնկրետ միջոցներ չեն ձեռնարկվել: Չորեքշաբթի օրը ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը հավաստեց. «Անխտիր բոլոր շահագրգիռ կողմերի հետ կոնտակտի մեջ ենք տարբեր մակարդակներով: Նախ ամբողջական տեղեկատվությանը տիրապետելու, ապա նաեւ հայ բնակչության համար փորձելու իրավիճակը մեղմել: Իրավիճակին Երեւանից ինչքան հնարավոր է՝ տիրապետում ենք»: Եվ Հայաստանում, եւ Վրաստանում լուրջ մտավախություններ կան, որ նման միջոցներով փորձ է արվում Վրաստանում բնակվող հայերին եւ մասնավորապես ջավախահայությանը վրաց-աբխազական շարունակ խորացող հակամարտության մեջ ներքաշելու, ինչն իր ազգակիցների հանդեպ անտարբերություն չդրսեւորող Հայաստանին եւս ստիպողաբար կներքաշի հակամարտության գոտի: Սակայն ի տարբերություն վրացական կողմի, որի անհստակ դիրքորոշումներից որեւէ կոնկրետ եզրակացություններ չի կարելի հանգել, Հայաստանում նկատում են, որ անուղղակի կերպով կառավարությունն արդեն պատրաստ է միջամտել վրաց-աբխազական հակամարտությանը՝ տարածաշրջանի հայ ազգաբնակչության անվտանգությունն ապահովելու տեսանկյունից միայն:

ՀՅԴ-ն խորապես համոզված է, թե «Հայաստանի Հանրապետությունը հնարավոր բոլոր միջոցներով պետք է փորձի իր ներկայությունն ապահովել կոնֆլիկտի գոտում, բացառի պայթյունավտանգ զարգացումները եւ պաշտպանի իր հայրենակիցների իրավունքները: Առաջին հերթին Հայաստանը պետք է դիվանագիտական բանակցությունների ճանապարհով, եթե անհրաժեշտություն կա՝ նաեւ պատվիրակությունների միջոցով փորձի սատարել հայ ազգաբնակչությանը»:

Ամեն դեպքում ՀՅԴ-ն հայկական կողմի՝ վրաց-աբխազական առճակատման գոտի ներքաշվելու վտանգ տեսնում է, որը զարգացնելով, ԱՊՀ խորհրդարանական վեհաժողովի քաղաքական հանձնաժողովի նորընտիր փոխնախագահ Հմայակ Հովհաննիսյանը վրացական պաշտոնական շրջանակների դիրքորոշումների փոփոխության կոնտեքստով չի դիտում: «Դա կազմակերպված ոտնձգություն է հայերի դեմ, որովհետեւ զոհերը մեկը կամ երկուսը չեն եղել: Եվ ոչ թե հայերն են ներքաշվում, այլ հայերին ներքաշում են այդ ողբերգական զարգացումների մեջ: Ես զգույշ եմ դա Վրաստանին վերագրելու հարցում: Սակայն անշուշտ Վրաստանի ղեկավարությունը փորձում էր եւ գուցե փորձում է առ այսօր էլ օգտվել չեչեն գրոհայինների ծառայություններից, որպեսզի իր վերահսկողությունը վերահաստատի Աբխազիայի նկատմամբ»:

Վերջին շրջանում հակաահաբեկչական գործընթացների քողարկմամբ տարածքային հարցեր լուծելու Վրաստանի որդեգրած քաղաքականությունը հանգեցրել է աբխազական հարցի վերհանմանը, որն ուղղակիորեն Ռուսաստանի ներքաշում էր նշանակում հենց Վրաստանի ներքին խնդիրներին: Նկատի առնենք, որ Ռուսաստանը որպես միջնորդ է ճանաչվել վրաց-աբխազական հարաբերություններում, եւ պատահական չէ, որ Աբխազիայի խորհրդարանը ՌԴ Պետդումային է դիմել իր նկատմամբ ուժ չկիրառելու եւ խաղաղ բանակցային գործընթացներին վերադառնալու պահանջով Վրաստանի իշխանություններին դիմելու հարցով: Ռուսաստանին այդ կտրվածքով կոնֆլիկտի մեջ ներգրավելու Աբխազիայի խիստ շահագրգռությունը, որը զուգահեռվում է չեչենական անջատողականներին հովանավորելու մեջ Վրաստանին մեղադրելուն, ինչպես նաեւ Վրաստանն իր ազդեցության գոտուց ոչ մի կերպ դուրս չթողնելու եւ Աբխազիայում, Ջավախքում ռազմակայանները պահպանելու Ռուսաստանի ցանկությունները տարածաշրջանում ստեղծել են մի բարդ հանգույց, որը կարող է հանգեցնել Վրաստանի տարածքային ամբողջականության խաթարման:

Մինչդեռ Վրաստանը ոչ մի կերպ չի ընկալում ստեղծված աշխարհաքաղաքական շահերի նոր վերադասավորումների հնարավոր հետեւանքները: Փոխանակ առժամանակ մեղմացնելու իր հարաբերությունները հյուսիսային հարեւանի հետ, ամենաբարձր մակարդակով շարունակ հակառուսական բացահայտ քարոզչություն է զարգացնում: Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն ԱՄՆ-ի Հարվարդի համալսարանում հայտարարել է, թե Ռուսաստանը ցանկանում է Արեւմուտքին դիմակայող ուժերի կենտրոններ ստեղծել: Հաշվի չառնելով, որ այս ժամանակահատվածում ԱՄՆ-Ռուսաստան հարաբերություններն առավել քան բարիդրացիական են, եւ երկուսի ուշադրությունը սեւեռված է Աֆղանստանում կատարվող հակաահաբեկչական գործողություններին, Վրաստանը, չգիտես ինչու, ՆԱՏՕ-ին միանալու, աբխազական հարցի կարգավորման ամենահարմար պահը հենց հիմա է ընտրել: Եթե նկատի առնենք, որ այս պահին Ռուսաստանի համար եւ Հյուսիսային, եւ Հարավային Կովկասում խնդիրները կարգավորելու հարցն առավել առաջնահերթ է երեւում, քան Մ. Նահանգների, եւ որ Ռուսաստանի թաքուն զգացումներից է Վրաստանը կոնֆեդերատիվ պետությունների տեսքով տեսնելը, ապա ոչ մի երաշխիք չկա, որ վերջնական արդյունքում Վրաստանը հենց այդպիսին էլ կմնա: Իսկ Հայաստանի պաշտոնական շրջանակները, առավել կարեւորելով Վրաստանի հետ հարաբերությունների կայուն մակարդակի ապահովումը, առայժմ չեն խառնվում վրաց-աբխազական կոնֆլիկտին: Սակայն եթե Վրաստանի անուշադրության հետեւանքով աճեն վիրահայերի սպանությունների դեպքերը, Հայաստանն ուղղակի պատրաստ է քաղաքական ազդու միջամտությամբ պաշտպանել իր հայրենակիցների շահերը: Ինչով դա կավարտվի՝ դեռեւս դժվար է ասել:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Սփյուռքահայ գաղութները ժամանակի ընթացքում ձուլվելու են, մնացողը Հայաստանն է, որին պիտի օգնենք»

Ասում է ֆրանսահայ հասարակական գործիչ, բարերար Լեւոն Քեբաբջյանը

«Այո, ինչ անում ենք բարեգործություն չէ, այլ տնտեսական օգնություն, որպեսզի մարդիկ կարողանան ոտքի կանգնել եւ հոգալ իրենց ապրուստը: Կան նաեւ փոխադարձ պարտավորություններ, որոնք բարեխղճորեն կատարվում են»: Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Ֆրանսիայի մասնաճյուղի՝ Արցախում իրականացվող ծրագրերի ներկա ընթացքը «Ազգին» տված հարցազրույցում ներկայացնելիս նշեց ՌԱԿ կենտրոնական վարչության եւ ՀԲԸՄ կենտրոնական վարչության անդամ, փարիզահայ գործարար Լեւոն Քեբաբջյանը: «Ազգն» այս տարվա մայիսին արդեն անդրադարձել էր այդ ծրագրերին: Առաջինը վերաբերում է Մարդակերտի շրջանի զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներին երկուական կով եւ հորթ տրամադրելուն՝ պայմանով, որ 18 ամիս հետո մեկ կովը եւ նոր ծնված մեկ հորթը վերադարձվում են ու տրվում այլ ընտանիքների: Մյուս ծրագրերը նկատի են առնում դպրոցների, գյուղերի վերաշինություններ:

– Պրն Քեբաբջյան, ամիսներ առաջ Ձեր առաջին ծրագրի շրջանակներում արդեն 40 ընտանիքի կովեր էին հատկացվել: Ընտանիքների թիվը մեծացե՞լ է:

– Այո, այսօր ծրագրին մասնակցող 58 ընտանիք կա արդեն: Ծրագրի հեղինակը կինս է՝ Նադիա Քեբաբջյանը, որ տարին երկու անգամ այցելում է Արցախ եւ հետեւում գործի ընթացքին: Այսօր երեւում է, որ ծրագիրը համերաշխություն է ստեղծել շրջանի բնակիչների միջեւ: Նրանք օգնում են միմյանց եւ ունեն օգնելու հնարավորություն: Տարեցտարի նրանց սոցիալական վիճակը բարելավվում է: Հաճախ, բացառության կարգով կով ենք տալիս նաեւ ոչ միայն զոհված ազատամարտիկների, այլեւ ծայրահեղ աղքատ ընտանիքներին:

Առհասարակ ծրագիրն ընդարձակելու մտադրություն կա: Վերադարձիս մեր բարերարներին հաշվետվություն պիտի ներկայացնեմ, թե ինչպես են ծախսվել նրանց տրամադրած գումարները, եւ պիտի առաջարկեմ շարունակել այս գործը: Յուրաքանչյուր ընտանիքին տրվող կովերը մեծ ծախսեր չեն պահանջում: Եվ բարերարների տրամադրելիք փոքր գումարներով էլ ծրագիրը կարելի է շարունակել զոհված ազատամարտիկների շատ ուրիշ ընտանիքների հետ:

– Արցախում նաեւ վերակառուցման աշխատանքներ եք տանում: Մարդակերտի գիմնազիան վերաշինելուց զատ ձեռնամուխ էիք եղել Հադրութի շրջանի Նորաշեն գյուղի վերակառուցմանը: Ինչպե՞ս են ընթանում աշխատանքներն այստեղ:

– Նորաշենի վերաշինումը թեեւս մեր ամենակարեւոր ծրագիրն է, քանի որ շատ մտահոգ ենք Արցախի վերաբնակեցմամբ: Ողջ պայքարը նրա համար էր, որ այդ հողերը հայկական մնան, իսկ դրա ամենաառաջին պայմանը նրանց բնակեցումն է հայերով: Մենք ընտրեցինք Նորաշենը, քանզի ամբողջապես ադրբեջանական տներով էր շրջապատված ու իսպառ դատարկ էր: Այսօր արդեն տասը տուն վերանորոգված է, եւ տասը ընտանիքներ հաստատվել են գյուղում: Հավանաբար մեկ ամսից ինը նոր տներ եւ մանկապարտեզը եւս պատրաստ կլինեն: Հիմա վերանորոգված տներից մեկը որպես դպրոց է գործում՝ մեկ ուսուցչով: Հետագայում, երբ գյուղի ճանապարհները բարեկարգվեն, նպատակ ունենք մեկ ավտոբուս գնել, որը Նորաշենի երեխաներին կհասցնի հարեւան գյուղի դպրոցը եւ այնտեղի մանուկներին էլ կբերի Նորաշենի մանկապարտեզ: Գյուղում բժիշկ եւս կաշխատի: Բայց ընտանիքների ամենաառաջին պահանջը դպրոցն է: Ի դեպ, վերակառուցվող ինը տներին սպասող ընտանիքներից հինգը Հադրութում բնակվող փախստականներ են Բաքվից, երկուսը Արցախ են տեղափոխվելու Պարսկաստանից: Արդեն այնտեղ հաստատված ընտանիքներից երկուսը հենց Նորաշենի նախկին բնակիչներ են, մյուս ութը՝ Ադրբեջանից փախստականներ, որոնք մինչեւ հիմա ապրել են Հայաստանում:

– Ընդհանուր առմամբ քանի՞ տուն է նախատեսվում վերակառուցել:

– Կարող ենք կառուցել մինչեւ 40-50 տուն՝ կախված ֆրանսահայ գաղութի տրամադրելիք գումարներից: Չպիտի մոռանանք, որ Ղարաբաղի վերաբնակեցումը մեկ գյուղով չի լուծվում, խոսքը հարյուրավոր գյուղերի մասին է:

Վերաբնակեցման խնդիրը համազգային շարժման պիտի վերածվի ողջ սփյուռքի համար: Եվ ոչ միայն Արցախի մասով, այլեւ Հայաստանի սահմանամերձ շրջանների: Վերաբնակեցում ասելով՝ նկատի ունեմ նաեւ այդ բնակչության համար սոցիալական նվազագույն պայմանների ապահովում:

– Պրն Քեբաբջյան, Դուք նաեւ ֆրանսահայ շուրջ 20 կազմակերպություններ համախմբող «Ապրիլ 24» կոմիտեի անդամ եք: Կոմիտեն նպատակ ուներ Ֆրանսիայում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման նոր՝ արդեն քրեորեն հետապնդելի օրենքի նախագիծ առաջադրել:

– Այո, այդպիսի օրենք գործում է հրեաների ցեղասպանության առումով եւ կամենում ենք, որ մեր ցեղասպանությունը ճանաչող, քրեորեն հետապնդելի օրենք եւս գործի:

Բայց, եթե Ֆրանսիայում Հայոց ցեղասպանության փաստը որեւէ մեկը ժխտի, մենք կարող ենք դիմել դատարան այսօրվա եղած օրենքով էլ՝ պատճառաբանելով, որ այդ մեկը Ֆրանսիայի Հանրապետության օրենքի դեմ է խոսում:

Կարող ենք նաեւ հետամուտ լինել, որ պատմական աշխատություններում էլ սույն փաստը չշրջանցվի, ինչն այսօր արվում է եվրոպական շատ մասնագիտական գրքերում:

– Այնպիսի մտավախություն կա, թե սփյուռքահայ նոր սերունդն աստիճանաբար կորցնում է մեր լեզուն, արմատների գիտակցումը, ի վերջո՝ իր հայկականությունը: Համամի՞տ եք այս տեսակետին:

– Ցնայած զարմանալի է, բայց այս նոր սերունդը շատ հետաքրքրված է իր հայկականությամբ, Հայաստանով: Երիտասարդները շատ ակտիվ էին Հայոց ցեղասպանության ճանաչման համար Ֆրանսիայում տարվող պայքարում: ՀԲԸՄ-ի Փարիզի մշակութային ակումբում ամեն օր հայերենի դասեր են կազմակերպվում: 140 աշակերտ կա: Պարի խմբեր ունենք, երգչախմբեր:

Բայց, իհարկե, ժամանակի ընթացքում լեզուն կորսվում է, ինչպես եւ... եմ կորցնում (այնուամենայնիվ պրն Քեբաբջյանը հարցերին պատասխանում էր գեղեցիկ արեւմտահայերենով-Լ. Գ.): Լինում են ամուսնություններ ոչ հայերի հետ: Ասել է թե՝ աստիճանական ձուլում կա: Դժբախտաբար Սփյուռքը կամաց-կամաց պիտի ձուլվի, կորսվի: Իհարկե, որքան ուշ, այնքան լավ: Հիշենք Լեհաստանում 17-18-րդ դարերում հայկական մեծ գաղութ կար: Այսօր իսպառ վերացել է:

Հայաստանն է մնացողը: Դրա համար Հայաստանին պիտի օգնենք: Միայն Հայաստանով կարող ենք պահել մեր ազգային միասնականությունը:

Լ. Գ.

ԱԶԳ

միջազգային

«Անդամակցելը բարձր պատասխանատվություն եւ լուրջ աշխատանք պահանջող քայլ է»

Սիրիան ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի ժամանակավոր անդամ

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, երկուշաբթի օրը ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի նիստում Սիրիայի Արաբական Հանրապետությունը ձայների ճնշող մեծամասնությամբ ընտրվեց ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի ժամանակավոր անդամ: Միջազգային իրադարձությունների ներկա փուլում այդ փաստը կրկնակի կարեւորություն է ստանում ինչպես տեղական, այնպես էլ տարածաշրջանային առումով: Հարցի մեկնաբանման խնդրանքով մեր թղթակիցը դիմեց ՀՀ-ում Սիրիայի Արաբական Հանրապետության պատվարժան դեսպան Համեդ Հասանին:

Սիրիայի Արաբական Հանրապետության ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի ոչ մշտական անդամ ընտրվելը 2002-2003 թթ. համար, այն էլ ձայների բացարձակ մեծամասնությամբ, երբ 177 քվեարկող պետություններից Սիրիայի օգտին քվեարկեցին 160 պետություններ, ցույց է տալիս միջազգային հանրության վստահությունը Սիրիայի դիրքորոշման հանդեպ տարածաշրջանային եւ միջազգային մակարդակներով եւ այն քաղաքականության հանդեպ, որը Սիրիան վարել է հանգուցյալ նախագահ Հաֆեզ ալ Ասադի ղեկավարությամբ եւ որը շարունակում է այժմ պրն Բաշար ալ Ասադը:

ՄԱԿ-ի հիմնադրման օրվանից Սիրիան իր ներդրումն է ունեցել միջազգային օրինականության հիմքերի ամրապնդման գործում, որպեսզի աշխարհի ժողովուրդները կարողանան իրականացնել ավելի լավ աշխարհ կառուցելու իրենց օրինական իղձերն ու նպատակները՝ մի աշխարհ, որտեղ ժողովուրդներն ապրեն խաղաղության եւ անվտանգության պայմաններում:

Սիրիան միշտ հավաստիացրել է իր հարգանքը միջազգային օրենքների եւ սկզբունքների ու իր հավատարմությունը ինչպես ստանձնած պարտականությունների, այնպես էլ միջազգային կազմակերպության ընդունած որոշումների կատարման նկատմամբ, որոնց նպատակն է գտնել ժողովուրդների հարցերի արդար լուծում առանց երկակի չափանիշների կիրառման:

Սիրիան այսօր լավ գիտակցում է, որ իր անդամակցությունը Անվտանգության խորհրդին առավելություն չէ, այլ բարձր պատասխանատվություն եւ լուրջ աշխատանք պահանջող մի քայլ, որի նպատակն է ներդրում ունենալ միջազգային խաղաղության եւ անվտանգության պահպանմանը, ՄԱԿ-ի խարտիայի եւ նրա դերի ամրապնդմանը, լուծելու այն բազմաթիվ հարցերը, որոնք աշխարհի առաջ կանգնած են այսօր եւ որոնք պետք է լուծվեն միջազգային պայմանների եւ օրենքների համահունչ:

Այս առթիվ Սիրիան իր պաշտոնական խոսնակի միջոցով դարձյալ հավաստիացրել է, որ կշարունակի աշխատել հանուն աշխարհում խաղաղության եւ կայունության հաստատման ու անկեղծորեն կհամագործակցի Անվտանգության խորհրդի եւ աշխարհի պետությունների հետ՝ հանուն մարդկության համար ավելի լավ ապագայի կերտման, հատկապես այսօր՝ աշխարհում տեղի ունեցող վտանգավոր հակադրությունների պայմաններում: Մեր կարծիքով, դրանց

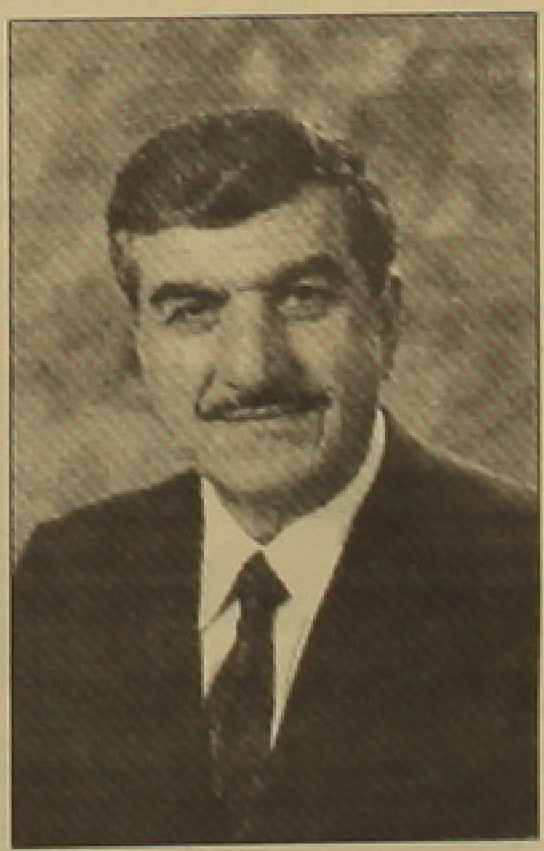

դիմագրավումը կարիք ունի համերաշխության դրսեւորման եւ միջազգային հանրության ջանքերի համախմբման: Այս կարեւոր դիրքը գրավելու Սիրիայի հաջողությունը հաջողությունն է նաեւ իր բարեկամների, որպիսին Հայաստանն է, եւ այն բոլոր ուժերի եւ պետությունների, որոնք կոչ են անում խաղաղության, անվտանգության եւ արդարության հաստատման միջազգային հարաբերություններում: Այն հավաստիացնում է նաեւ, որ Միջին Արեւելքի խաղաղության գործընթացի վերաբերյալ Սիրիայի ռազմավարական քաղաքականությունը հիմնված է արաբական գրավյալ տարածքներից՝ սիրիական Գոլանից, Լիբանանի հարավից եւ պաղեստինյան հողերից իսրայելական զավթողական զորքերի հեռացման, դրանց մինչեւ 1967 թ. հունիսի 4-ի, այսինքն՝ արաբական երկրների հանդեպ Իսրայելի ագրեսիայի սանձազերծման օրվան նախորդած դրությունը վերադարձնելու վրա: Մի խոսքով, միջազգային կազմակերպության որոշումների վրա՝ լինեն դրանք Անվտանգության խորհրդի որոշումներ, թե ՄԱԿ-ի գլխավոր ասամբլեայի որոշումներ եւ հանձնարարականներ:

Սիրիայի ընտրվելն այս կարեւոր դիրքում պարզ ապացույց է, որ միջազգային հանրությունը մերժում է Սիրիային ահաբեկչության մեղադրանքներ ներկայացնելու իսրայելական զրպարտանքները եւ գտնում, որ դրանք իրականությանը չեն համապատասխանում:

Իրականում արաբների դեմ ահաբեկչություն է իրագործում Իսրայելն իր պաշտոնական քաղաքականությամբ: Դա կատարվում է արաբական հողերի գրավման, որը համարվում է ահաբեկչության բարձրագույն փուլ, կամ անմարդկային արարքների գործադրման միջոցով՝ ընդդեմ անզեն պաղեստինցի ժողովրդի: Դա կատարվում է սպանությունների, տների ավերման եւ ապրելու բոլոր միջոցների ոչնչացման միջոցով եւ ռազմական ամենաժամանակակից եւ ամենաավերիչ տեխնոլոգիաների՝ ինքնաթիռների, տանկերի, ուղղաթիռների եւ այլնի օգտագործմամբ:

Մի անգամ եւս հաստատում ենք, որ Սիրիան ջանք չի խնայի ծառայելու աշխարհում արդարության հաստատմանը եւ դիմակայելու ահաբեկչությանն իր բոլոր ձեւերով եւ տեսակներով՝ ներառյալ պետական մակարդակի ահաբեկչությունը, որը վարում է Իսրայելը գրավյալ արաբական տարածքներում: Սիրիան պատրաստ է այդ ամենն ի գործ դնել հանուն աշխարհում խաղաղության, անվտանգության եւ կայունության պահպանման:

Գրի առավ եւ թարգմանեց՝
ՀԱԿՈԲ ՇՈՒԼԻԿՅԱՆԸ

ԱՐԱԲ-ԻՍՐԱՅԵԼՅԱՆ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

Իսրայելի արտգործնախարարը վտանգավոր է համարում Շարոնի քաղաքականությունը

Իսրայելի վարչապետ Ա. Շարոնի եւ արտգործնախարար Շ. Պերեսի միջեւ վերջերս սկսված անհամաձայնությունն ու լարվածությունը Պերես-Արաֆաթ հանդիպումների կայացման հարցում ավելի են խորանում:

Իսրայելի վարչապետը գտնում է, որ Պերես-Արաֆաթ յուրաքանչյուր հանդիպումից հետո ահաբեկչության նոր ալիք է բարձրանում տարածաշրջանում, հետեւաբար արգելում է Պերեսին մոտ ժամանակներս հանդիպել Պաղեստինի առաջնորդին եւ շարունակել սկսված բանակցությունները:

Արտգործնախարարը խիստ վտանգավոր է համարում Շարոնի վարած քաղաքականությունը, որը վտանգում է Իսրայելին մեծապես սրելով հակամարտությունը երկու ժողովուրդների միջեւ: Նա գտնում է, որ Արաֆաթի հետ ունեցած հանդիպումները դրականորեն են անդրադարձել տարածաշրջանում լարվածության թուլացման վրա, իսկ ահաբեկչական վերջին գործողությունների հեղինակը ոչ թե Արաֆաթն է, այլ «Համաս» եւ «Ջիհադ» ահաբեկչական կազմակերպության ղեկավարները: Պերեսը պնդում է, որ Արաֆաթի հետ պետք է շարունակել բանակցել, քանի որ չի բացառվում, որ նրանից հետո Պաղեստինի առաջնորդ ընտրվի այնպիսի ծայրահեղական, որի գլխավոր նպատակը կլինի Իսրայել պետության կործանումը:

Ի տարբերություն Շարոնի, որը Պաղեստինի վրա ճնշումն ուժեղացնելով ձգտում է հասնել ահաբեկչության լիակատար դադարեցման, Պերեսի խորին համոզմամբ Պաղեստինի շրջափակումը եւ տնտեսական ճնշումն էլ ավելի են խորացնում լարվածությունը եւ պաղեստինցիներին դարձնում առավելագույնս ծայրահեղական: Արտգործնախարարն առաջնային խնդիր է համարում վերացնել Պաղեստինի շրջափակումն ու թեթեւացնել ժողովրդի տնտեսական ծանր վիճակը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՏԱՔ ԳՈՏԻՆԵՐ

«Իմ ընկեր Վլադիմիր Պուտինը»

Նախագահ Բուշը չի բացառում, որ ԱՄՆ-ը եւ Ռուսաստանն ունենան ռազմավարական հարաբերություններ

Երբ ՌԴ նախագահ Բ. Ելցինը Վլ. Պուտինին նշանակեց վարչապետ, աշխարհի առաջատար պետությունների ղեկավարները հարցնում էին՝ «Who is Mr. Putin»: Ջորջ Բուշն ԱՄՆ նախագահական ընտրապայքարի օրերին այլ կերպ էր արտահայտվում. «Այդ տղան ցանկանում է Չեչնիայի պատերազմով նախագահ դառնալ»:

Հոկտեմբերի 11-ի ուշ երեկոյան Սպիտակ տանը տված մամլո ասուլիսում Ջ. Բուշն ասաց բառացիորեն հետեւյալը. «Իմ ընկեր Վլադիմիր Պուտինը», ապա եւ չբացառեց, որ ԱՄՆ-ը եւ Ռուսաստանն ունենան ռազմավարական հարաբերություններ: ԱՄՆ նախագահը դրական գնահատեց հակաահաբեկչական պատերազմում Սաուդյան Արաբիայի դերը, որը Եգիպտոսի, Քուվեյթի, Քաթարի եւ Հորդանանի հետ դեռեւս չի սառեցրել սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչության մեջ կասկածվող Ուսամա բեն Լադենի եւ վերջինիս համախոհների բանկային հաշիվները:

Բուշը հակաահաբեկչական պատերազմի ժամանակացույցը չկոնկրետացրեց, ասելով, որ կարող է շարունակվել եւս մեկ օր, մեկ ամիս կամ մի քանի տարի՝ «մինչեւ չարագործները չկանգնեն արդարադատության առջեւ»: «Մենք Վիետնամի պատերազմից լավ դասեր ենք քաղել», ասաց Բուշը, ակնարկելով, որ ամերիկյան զորքերը ցամաքային պատերազմի մեջ չեն ներքաշվի: ԱՄՆ նախագահը նշեց, որ բեն Լադենի ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» կազմակերպությունը բջիջներ ունի 68 երկրներում, Իրաքի առաջնորդը չարագործ է, Պաղեստինի պետություն կստեղծվի եւ այլն:

ԱՄՆ նախագահը դրվասանքի խոսքեր ուղղեց ամերիկյան հինգ առաջատար հեռուստաընկերություններին (ABC, CBC, NBC, CNN, Fox), որոնք ընդառաջելով Սպիտակ տան խնդրանքին, նախօրեին համաձայնության էին եկել այլեւս չհեռարձակել բեն Լադենի եւ նրա համախոհների՝ ԱՄՆ-ի եւ ամերիկացիների նկատմամբ սպառնալիքներով լի հաղորդագրությունները: Սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից ուշքի չեկած ամերիկացիներն իրենց էկրաններին բեն Լադենի պատկերը տեսնելով սարսափում են: Մի քանի օր առաջ «Վաշինգտոն փոստը» հղում անելով ԱՄՆ հետախուզական անանուն աղբյուրների՝ գրել էր, որ «ԱՄՆ նկատմամբ նոր ահաբեկչության հավանականությունը 100 տոկոս է»:

«Նյու Յորք թայմսն» իր երեկվա համարում տպագրել էր 22 ահաբեկիչների անունները, որոնք փնտրվում են ԱՄՆ հատուկ ծառայությունների կողմից: Ցուցակը գլխավորում է բեն Լադենը: Թալիբան շարժումից որեւէ մեկը չի ընդգրկվել ցուցակում:

Ջորջ Բուշն ասուլիսը եզրափակեց ԱՄՆ բոլոր երեխաներին կոչով՝ մեկական դոլար հանգանակել Աֆղանստանում սովից մահացող իրենց հասակակիցների համար:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Նյու Յորք

«Ալ Ջեզիրան» ԱՄՆ-ի ներքական թիրախն է

Ամերիկացիները հարձակում են ծավալել ոչ միայն Աֆղանստանի երկնքում, այլեւ ԶԼՄ-ների ոլորտում: Սպիտակ տանը չափազանց մտահոգում է այն փաստը, որ մի շարք լրատվամիջոցներ ըստ էության ծառայում են հակաամերիկյան քարոզչությանը: Խոսքը մասնավորապես Քաթարի «Ալ Ջեզիրա» հեռուստաընկերության մասին է, որը Քաբուլում թղթակցական գրասենյակ ունեցող միակ միջազգային լրատվամիջոցն է: Այդ հեռուստաընկերությունը, որի հաղորդումները լայնորեն դիտվում են ողջ արաբական աշխարհում, բացառիկ մենաշնորհ ունի նաեւ ցուցադրելու բեն Լադենի տեսագրված ելույթները, որոնցով ԱՄՆ-ի դեմ սրբազան պատերազմի կոչ է արվում:

«Այդ ուղերձները լավագույն դեպքում քարոզչություն են, իսկ վատթարագույն դեպքում՝ արմատականներին նոր ահաբեկչությունների դրդելու միջոց», հայտարարեց ԱՄՆ նախագահի ազգային անվտանգության գծով խորհրդական Կոնդոլիզա Ռայսը եւ ամերիկյան հեռուստաընկերություններին կոչ արեց զգուշավոր լինել նյութերի ընտրության հարցում:

Առաջինն արձագանքեց CNN խոշոր հեռուստաընկերությունը, որի ղեկավարությունը սկսել է ցուցադրելուց առաջ դիտել բեն Լադենի ելույթների տեսագրությունները՝ տհաճ անակնկալներից զերծ մնալու համար: «Ցուցադրելուց առաջ CNN-ը հաշվի կառնի համապատասխան իշխանությունների խորհուրդները», նշվում է հեռուստաընկերության հայտարարության մեջ, որը բացառիկ պայմանագիր է կնքել «Ալ Ջեզիրայի» հետ՝ ի հեճուկս իր գլխավոր մրցակիցներ MNSBC-ի եւ Fox News-ի:

ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելն անցյալ օրը CNN-ին մեղադրեց, թե «շատ մեծ ուշադրություն եւ տեղ է հատկացնում ինչ-ինչ թունոտ եւ անպատասխանատու հայտարարություններին»: Ըստ երեւույթին, նա նկատի ուներ «Ալ Ղաիդայի» խոսնակի եւ բեն Լադենի վերջին ելույթների տեսագրությունները, որոնք ստացվել էին «Ալ Ջեզիրա» հեռուստաընկերությունից: Փաուելը հաստատեց, որ անցյալ շաբաթ Քաթարի էմիր Համադ բեն Խալիֆա ալ Թանիի Վաշինգտոն կատարած այցի ժամանակ իրենք խոսել են այդ մասին:

Իսկ Մեծ Բրիտանիայում թեժ վիճաբանություններ ծավալվեցին, երբ վարչապետ Թոնի Բլերը հարցազրույց տվեց «Ալ Ջեզիրային»: Անգլիական մամուլը պախարակեց հեռուստաընկերության լրագրող Սամի Հադդադի «ագրեսիվությունը», որը խարազանել էր Բլերի «ճուռակային» դիրքորոշումն արաբական աշխարհի նկատմամբ: Արաբ լրագրողը նշել էր, որ «Արեւմուտքն Իրաքին դատապարտում է զանգվածային բնաջնջման զենք ունենալու համար, բայց մոռանում է Իսրայելին, «Հզբոլլահ», «Համաս», Պաղեստինյան «Ջիհադ» կազմակերպությունները համարում է ահաբեկչական, մինչդեռ բեն Լադենին «ազատության մարտիկ» էր կոչում ԽՍՀՄ-ի դեմ նրա պայքարի տարիներին»: Սամի Հադդադը նաեւ ընդգծել է, որ ինքն անցյալում աշխատել է BBC-ում եւ ծանոթ է բրիտանական հեռուստաընկերության աշխատանքի երկակի չափանիշների մեթոդին:

«Ալ Ջեզիրայի» կենտրոնակայանը Քաթարի մայրաքաղաք Դոհայում է: «Լիբերասիոն» թերթը նշում է, որ հեռուստաընկերության գլխավոր բաժնետերը երկրի արտգործնախարար Համեդ բեն Ջասեմ ալ Թանին է: Նախարարն ընդգծել է, որ իր հեռուստաընկերությունն այսուհետեւ էլ ազատ կգործի եւ տեղի չի տա արտաքին ճնշումներին:

Պ. Ք.

Ռուսական ինքնաթիռը Սեւ ծովում իրոք զենիթային հրթիռից է կործանվել

Թել Ավիվ-Նովոսիբիրսկ չվերթի ռուսական TY-154M ինքնաթիռի՝ հոկտեմբերի 4-ի աղետն իսկապես տեղի է ունեցել զենիթային հրթիռից, ինչպես եւ շատ աղբյուրներ հայտարարում էին կատարվածից անմիջապես հետո: Այս մասին երեկ վստահեցրել է աղետի պատճառները հետաքննող պետական հանձնաժողովի նախագահ, ՌԴ Անվտանգության խորհրդի քարտուղար Վլադիմիր Ռուշայլոն: Նրա խոսքերով՝ մանրակրկիտ փորձագիտական հետաքննությունն ընթացքի մեջ է: Երեկ նաեւ Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման, ըստ Ինտերֆաքսի, Սեւ ծովի վրա ռուսական ինքնաթիռի աղետի հանգամանքներն ուսումնասիրող կառավարական հանձնաժողով ստեղծելու որոշում է հրապարակել: Ուկրաինայի նախագահն իր որոշումը պարզաբանել է 78 մարդկային զոհի առաջ բերած ողբերգության պատճառների հնարավոր բոլոր տարբերակների քննության անհրաժեշտությամբ, այդ թվում նաեւ՝ Ղրիմում հոկտեմբերի 4-ին զորավարժությունների մասնակցող ուկրաինական հրթիռի տարբերակի:

Պիեռ Պաոլո Պազոլինի

Մահվան եզրափակիչ մոնտաժը

Իտալացի ռեժիսոր, գրող, կինոտեսաբան, փիլիսոփա, լեզվաբան, նկարիչ Պիեռ Պաոլո Պազոլինին (1922-1975) օժտված էր այնպիսի բազմազան շնորհներով, որ հիշեցնում էր Վերածննդի դարաշրջանի հսկաներին: Նրա ստեղծագործական ժառանգության հեստերից էջերից մեկն էլ 1967-ին հրատարակված «Հերետիկոսական էմպիրիզմ» էսսեն է, որը հատվածաբար ներկայացվում է ստորեւ:

Կադր Պազոլինիի «Սալո կամ Սոդոմի 120 օրը» ֆիլմից:

Մարդն ինքնարտահայտվում է գործողության միջոցով, քանի որ հենց այդպես է նա վերափոխում իրականությունն ու ներգործում մտքերի վրա: Բայց մարդու ամեն մի գործողություն զուրկ է միասնականությունից, անգամ իմաստից, մինչեւ որ չհասնի ավարտին, չվերջանա: Քանի դեռ ապագան հնարավոր է, քանի դեռ առկա է անհայտությունը, մարդը շարունակում է մնալ չարտահայտված: Կարելի է, օրինակ, հանդիպել ազնիվ մարդու, որը 60 տարեկանում խախտել է օրենքը. սա փոխում է նրա բոլոր նախկին արարքների իմաստը եւ այդ մարդուն ներկայացնում բոլորովին այլ լույսով:

Քանի դեռ ես ողջ եմ, ոչ ոք չի կարող համոզված լինել, թե, իրոք, ճանաչում է ինձ, այսինքն՝ չի կարող բացահայտել իմ գործողությունների իսկական իմաստը:

Ահա թե ինչու է մահն այդպես անհրաժեշտ: Քանի դեռ ողջ ենք, մեզ պակասում է իմաստը, իսկ մեր կյանքի խոսքը (որի օգնությամբ ինքնարտահայտվում ենք եւ որին վերագրում բացառիկ իմաստ) մնում է անմեկնելի հնարավորությունների մի խառնաշփոթ, հարաբերությունների ու նշանակությունների մի անհաստատուն հոսք, որոնք ելք չեն գտնում որեւէ վերջնական լուծման մեջ: Մահն իրագործում է մեր կյանքի եզրափակիչ մոնտաժը: Այլ կերպ ասած, մահն առանձնացնում է մեր կյանքի իսկապես նշանակալից դրվագները (որոնց իմաստն այլեւս չի կարող փոխվել նոր, հակասական կամ անմիտ պահերի ազդեցության տակ)՝ դրանք դասավորելով այնպես, որ մեր անվերջ, անորոշ ու տարտամ ներկան վերածվում է հստակ, հաստատուն անցյալի: Հետեւաբար՝ կյանքը կարող է մեր ինքնարտահայտումը լինել լոկ մահվան շնորհիվ:

Մահից հետո, երբ կյանքի հոսքն ավարտված է, ի հայտ է գալիս այդ հոսքի իմաստը: Կամ լինել անմահ ու չարտահայտված, կամ արտահայտվել ու մեռնել:

«Անհավատալի» փաստեր

- **Ջեք Լեմոնը** ծնվել է վեր բարձրացող վերելակում: Այս հանգամանքի մեջ նա խորհրդանշական իմաստ էր տեսնում:
- **Ռոջեր Քորմանն** իր «Սարսափի կրպակը» ֆիլմը նկարահանել է երկու օրում: Նա համոզված է, թե մեկ օրում էլ կարելի է ֆիլմ նկարահանել: «Ես լուրջ կասկածներ ունեմ,- ասում է Քորմանը,- որ նույնիսկ ոռոչ մեծածախս ֆիլմեր մոտավորապես այդ ժամկետում են արվել, իսկ մնացած ժամանակը ծախսվել է նկարահանման հրապարակում կոված աստղերին հաշտեցնելու վրա»:
- **Դյուկենը** 1913 թվականին Նապոլեոն Բոնապարտի դերը խաղալուց հետո կյանքն ավարտել է հոգեբուժարանում՝ լիովին համոզված, որ ինքը Ֆրանսիայի կայսրն է:
- **Բիբի Անդերսոնը**՝ խտալացի ռեժիսոր Պեդրո Ալմոդովարի դերասանուհիներից մեկը, իրականում սեռափոխված տղամարդ է:
- **Մոհսեն Մախմալբաֆը**՝ իրանական կինոյի ամենահայտնի ռեժիսորը, մինչեւ 23 տարեկանը կինոթատրոնում երբեք չի եղել:
- **Դեյվիդ Բոուին** «Քաղց» ֆիլմում նկարահանվելիս վամպիրի հոգեբանության մեջ ներթափանցելու համար դոնորական բանկից մարդու արյուն է ճաշակել: Այդ լուրը նրա խաղընկերուհուն՝ Կատրին Դընյովին, մասնել է հիստերիկ նոպայի: Կատրինը վախենում էր Բոուիին դիպչել: Իսկ Դեյվիդն այնպես էր դերի մեջ մտել, որ ստիպված էր դիմել հոգեբույժի: Ի վերջո, նա ռեժիսոր Թոնի Սկոթին առաջարկել է գլխատել հերոսին, այսինքն՝ իրեն, այն հաշվարկով, որ եթե դա վերջին կադրը լինի, ֆիլմը չի տուժի իր մահից:

Արժե դիտել

15 հոկտեմբերի, 24.00 Պրոմեթեւս

■«**Այդ անբողջ ջազը**»★★: Ռեժիսոր՝ Բոբ Ֆոսի: Դերերում՝ Ռոյ Շայդեր, Ջեսիկա Լանգ: ԱՄՆ, 1979:

Ամերիկյան երաժշտական կրկեսի պատմություն Բրոդվեյի կյանքից: Կաննի փառատոնի գլխավոր մրցանակին եւ «Օսկարի» արժանացած ֆիլմի սյուժետային հենքը ռեժիսորի կենսագրությունն է:

16 հոկտեմբերի, 00.40 ՌՏՌ

■«**Հետքը**»★: Ռեժիսոր՝ Սթիվն Ֆրիերս: Դերերում՝ Դաստին Հոֆման, Ջինա Դեյվիս, Էնդի Գարսիա: ԱՄՆ, 1992:

Աղետյալ ինքնաթիռի ուղեւորներին փրկած ակամա հերոսը մնում է ստվերում, իսկ նրա փոխարեն պատվանդան է ելնում ինքնակոչիկը:

19 հոկտեմբերի, 21.55 Առմեն-Ալիք

■«**Խավարում պարողը**»★★★: Ռեժիսոր՝ Լարս ֆոն Թրիեր: Դերերում՝ Բյորք, Կատրին Դընյով, Դեյվիդ Մորզ: Ֆրանսիա-Շվեդիա-Դանիա, 2000:

Արտակեդրոն ողբերգություն, որի հերոսուհին՝ երկրի ու երկնքի բոլոր չափանիշներով անբասիր Սելման, զոհ է դառնում կյանքի անարդարությանը, հույսի նշույլ չթողնելով, թե մենք ապրում ենք բանական աշխարհում: Ե՛վ ֆիլմը, ե՛ւ գլխավոր դերակատարուհին արժանացել են Կաննի փառատոնի մրցանակներին:

19 հոկտեմբերի, 00.15 Առմեն-Ալիք

■«**Էքսկալիբուր**»★★: Ռեժիսոր՝ Ջոն Բուրմեն: Դերերում՝ Նիկոլ Ուիլյամսոն, Նայջել Թերի, Հելեն Միրեն: Մեծ Բրիտանիա-Իռլանդիա, 1980:

Սեր Արթուր թագավորի եւ կլոր սեղանի ասպետների մասին:

19 հոկտեմբերի, 00.45 ՆՏՎ

■«**Սիրեկանը**»★★: Ռեժիսոր՝ Ժան-Ժակ Անո: Դերերում՝ Ջեյն Մարչ, Թոնի Լեյունգ: Ֆրանսիա-Մեծ Բրիտանիա, 1992:

Մարգրիտ Դյուրասի նշանավոր վիպակի էկրանավորումը՝ սիրո ռոմանտիկ պատմություն:

20 հոկտեմբերի, 00.20 Ռ1

■«**Եղբայրը**»: Ռեժիսոր՝ Ալեքսեյ Բալաբանով: Դերերում՝ Սերգեյ Բոդրով, Վիկտոր Սուխորուկով, Վյաչեսլավ Բուտուսով: Ռուսաստան, 1997:

«Մեր ժամանակի հերոսի»՝ վարձու մարդասպան դարձած Դանիլա Բագրովի ողիսականը ճեպական աշխարհի պատուհաններում:

20 հոկտեմբերի, 00.50 ՆՏՎ

■«**Փինք Ֆլոյդ. Պատը**»★★★: Ռեժիսոր՝ Ալան Փարքեր: Դերերում՝ Բոբ Գելդոֆ, Քրիստին Հարգրիվզ, Ջեյմս Լորենսոն: Մեծ Բրիտանիա-ԱՄՆ, 1982:

Ֆանտազիա «Փինք Ֆլոյդի» հոչակավոր ռոք ալբոմի թեմայով:

21 հոկտեմբերի, 23.05 Երեւան

■«**Վեսթսայդյան պատմություն**»★★★: Ռեժիսոր՝ Ռոբերտ Ուայզ: Դերերում՝ Նատալի Վուդ, Ռիչարդ Բեյմեր, Ռիտա Մորենո, Ջորջ Չակիրիս: ԱՄՆ, 1961:

Դասական մյուզիքլ «Ռոմեո եւ Ջուլիետ»-ի արդիականացված տարբերակը, որ հեղեղվել է 8 «Օսկարներով»:

21 հոկտեմբերի, 23.30 Ռ1

■«**Դորզ**»★★★: Ռեժիսոր՝ Օլիվեր Սթոուն: Դերերում՝ Վել Քիլմեր, Մեգ Ռայան: ԱՄՆ, 1992:

Լեգենդար ռոք աստղ Ջիմ Մորիսոնի եւ նրա «Դորզ» խմբի պատմությունը:

21 հոկտեմբերի, 01.45 ՕՌՏ

■«**Քոթոն» ակումբը**»★: Ռեժիսոր՝ Ֆրենսիս Ֆորդ Կոպոլա: Դերերում՝ Ռիչարդ Գիր, Գրեգորի Հայնս, Դայան Լեյն: ԱՄՆ, 1984:

Գանգստերական ֆիլմի եւ ջազային երաժշտությամբ լի հոլիվուդյան մյուզիքլի խառնուրդ՝ 30-ականների ոճով:

Պանոպտիկում

Հոկտեմբերի 10-ին լրացավ Ռուբեն Մամուլյանի ծննդյան 103-ամյակը: Լուսանկարում այս խելահեղ թեյըմպման տեսարանը նրան պատկերում է 1932-ին, «Դոկտոր Ջեքիլի եւ միստր Հայդի տարօրինակ պատմության» նկարահանման հրապարակում՝ Ֆրեդրիք Մարչի եւ Միրիամ Հոփկինսի ընկերակցությամբ: Մամուլյանի դասական ֆիլմը համարվում է Սթիվենսոնի բազմիցս էկրանավորված վիպակի լավագույն կինոտարբերակը, որն «Օսկար» մրցանակ բերեց գլխավոր դերակատար Մարչին:

Բոլոր տարզանները

Լարի (Բասթեր) Քրաբ

30-ականներին, երբ իսկական մրցություն ծավալվեց լավագույն Տարզանի կոչման համար, «Փրինսիփլ» կինոստուդիան ասպարեզ հանեց իր թեկնածուին՝ օլիմպիական չեմպիոն Լարի Քրաբին: Այս գեղեցկադեմ լողորդի մականունը Բասթեր էր, ասել է թե՝ «արտասովոր»: Նրա Տարզանն իր ընծենու լողավարտիքով տհաճ տպավորություն էր թողնում: Իսկ հետագայում Քրաբը տիեզերական հերոս էր Ֆլեշ Գորդոնի եւ Բաք Ռոջերսի մասին պատմող հոլիվուդյան ֆիլմերում:

«Անվախ Տարզանը» (1933, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Ռոբերտ Հիլ):

Հերման Բրիքս

Հերման Բրիքսը փաստորեն միակ հեղինակազրկված Տարզանն է կինոյի պատմության մեջ: Բերոուզն իր սիրելի հերոսի դերում պատկերացնում էր իր սիրելի ֆուտբոլիստին, ուստի հենց նա էլ նկարահանվեց գրողի սեփական կինոֆիրմայի թողարկած ֆիլմերում: Թեեւ այս Տարզանը չդիմացավ մրցակցությանը, բայց նոր ասպարեզն այնքան դուր եկավ Բրիքսին, որ նա կինոկովբոյ դարձավ՝ ընդունելով Բրյուս Բենեթ կեղծանունը:

«Տարզանի նոր արկածները» (1935, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Էդուարդ Քուլ), «Տարզանը եւ կանաչ աստվածուհին» (1938, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Է. Քուլ):

Գլեն Մորիս

«20-րդ դար-Ֆոքս» կինոընկերությունը «տարզանային մարաթոնում» հույսը դրել էր գանգրահեր օլիմպիական չեմպիոն Գլեն Մորիսի վրա, իսկ մարզիկ Տարզանին պատասխանող Ջեյն էր ընտրվել նույնպես օլիմպիական չեմպիոն, լողորդուհի Էլինոր Հոլմը:

«Տարզանի վրեժը» (1938, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Ռոս Լեդերման):

Լեքս Բարքեր

Երբ Ջոնի Վայսմյուլերն արդեն 43 տարեկան էր, «ջունգլիի արքայի» տիտղոսը ժառանգեց շիկահեր, վայելչակազմ բազմամարտիկ Լեքս Բարքերը: Տարզանի դերը երիտասարդ փոխանորդին լայն ճանաչում բերեց: 1953-ին Լեքսն ամուսնացավ հոլիվուդյան աստղ Լանա Թըրների հետ: Թեպետ դա նորահարսի չորրորդ ամուսնությունն էր, նա հուզմունքից ուշաթափվեց հարսանեկան ծեսին: Բայց անցողիկ է փառքը երկրային, եւ Տարզանին հրաժեշտ տալուց հետո Բարքերին բաժին ընկավ գործազուրկի դերը: Նա ստիպված էր աշխատանք փնտրել Եվրոպայում: 1969-ին նախկին Տարզանը հայտնվեց նույնիսկ Ֆելլինիի «Քաղցր կյանք» ֆիլմում, որտեղ խաղում էր կարծես ինքն իրեն՝ ծախողված ամերիկացու, որի սփոփանքը վիսկին է: Բարքերին այդպես էլ չհաջողվեց հաստատվել մեծ կինոյում: Նրա ասպարեզը մնաց արկածային

էկրանը: 60-ականներին Իտալիայում նկարահանված տասնյակ ժապավեններում Բարքերը մերթ հռոմեացի զինվոր էր, մերթ կարթագենցի ռազմիկ, մերթ Ռոբին Հուդ, իսկ Վինետուի մասին պատմող գերմանական վեսթերններում մարմնավորում էր Շաթերհենդին: 1973-ին նա սրտի կաթվածից հանկարծամահ եղավ Մանհեթենի փողոցներից մեկում: «Ջունգլիի արքան մեռավ ասֆալտին»,- գրեցին թերթերը:

«Տարզանի կախարդական շատրվանը» (1949, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Լի Շոլեմ), «Տարզանը եւ ստրկուհին» (1950, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Լի Շոլեմ), «Տարզանի վտանգավոր արկածը» (1951, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Բայրոն Հասքին), «Տարզանի վայրի ցասումը» (1952, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Սայրիլ Էնդֆիլ), «Տարզանը եւ կին սատանան» (1953, ԱՄՆ, ռեժ.՝ Կուրտ Նոյման):

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

HSBC ԷՅՉ-ԷՍ-ԲԻ-ՍԻ ԲԱՆԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՓԲԸ

ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

		հազ. դրամ 30.06.01	հազ. դրամ 30.09.01
	ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
1	Դրամական միջոցներ	1,100,431	1,540,138
2	Հաշիվներ թղթակից բանկերում	19,728,872	16,003,826
3	Ներդրումներ տեսական գանձապետական պարտատոմսերում	3,865,308	4,323,830
4	Պետական պարտատոմսեր վերավաճառքի համար	96,823	26,304
5	Վարկային ներդրումներ	1,896,660	1,801,780
	այդ թվում՝ միջբանկային վարկեր	193,939	232,739
6	Ավանդներ բանկերում	6,704,731	11,692,354
7	Այլ ներդրումներ	67,256	88,876
8	Վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի ընդհանուր պահուստ	(260,287)	(271,086)
9	Վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի հատուկ պահուստ	(24,487)	(33,869)
10	Ինվեստիցիոն արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ	(293)	(293)
11	Հիմնական միջոցներ	1,121,149	1,129,701
	Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա	(503,033)	(533,377)
12	Ոչ նյութական ակտիվներ	870,681	873,669
	Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	(363,171)	(390,841)
13	Այլ ակտիվներ	443,598	498,572
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	34,744,238	36,749,584
	ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
1	Ցպահանջ պարտավորություններ	22,034,746	23,974,837
	այդ թվում՝ ֆիզիկական անձանց ցպահանջ ավանդներ	13,382,025	14,971,487
	իրավաբանական անձանց ցպահանջ ավանդներ	8,587,447	8,921,410
2	Ներգրավված ժամկետային ավանդներ	8,275,528	8,119,942
	այդ թվում՝ իրավաբանական անձանցից	2,634,794	3,173,789
	ֆիզիկական անձանցից	5,640,734	4,946,153
3	Բանկերի թղթակցային հաշիվներ	3,852	3,288
4	Այլ պարտավորություններ	261,226	513,783
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	30,575,352	32,611,850
	ԿԱՊԻՏԱԼ		
5	Կանոնադրական հիմնադրամ	2,437,600	2,437,600
6	Գլխավոր պահուստ	174,074	174,074
7	Եկամուտների պահուստներ	1,557,212	1,526,060
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼ	4,168,886	4,137,734
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱՊԻՏԱԼ	34,744,238	36,749,584

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Բանկի եկամուտների եւ ծախսերի վերաբերյալ

		հազ դրամ 30.06.01	հազ դրամ 30.09.01
	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		
1	*Տոկոսային եկամուտներ*	1,228,979	1,795,158
	այդ թվում՝ պետական գանձապետական արժեթղթերից եւ հետգնման պայմանագրերով տնօրինվող արժեթղթերից	404,142	636,095
2	*Տոկոսային ծախսեր*	311,959	445,829
	այդ թվում՝ ցպահանջ ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներ	153,560	208,932
	ժամկետային ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներ	158,394	236,889
	հետգնման պայմանագրերի գծով պարտավորությունների դիմաց վճարված տոկոսներ	-	-
	Զուտ տոկոսային եկամուտներ	917,020	1,349,329
3	*Ոչ տոկոսային եկամուտներ*	482,666	757,372
	այդ թվում՝ ստացված զուտ կոմիսիոն գումարներ	306,255	461,850
	արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	181,445	271,842
	արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	3,341	4,406
	ստացված տույժեր եւ տուգանքներ	-	-
4	*Ոչ տոկոսային ծախսեր*	806,241	1,195,157
	այդ թվում՝ կառավարչական ապարատի պահպանման ծախսեր	425,116	535,177
	վճարված տույժեր եւ տուգանքներ	313	313
	Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	(323,575)	(437,785)
5	Հատկացումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին		
5.1	Վարկերի գծով վարկերի եւ դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստին	186,736	262,794
5.2	Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին	-	-
5.3	Պարտքերի գծով վարկերի եւ դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստին	107,931	116,280
	Ընդամենը հատկացումներ	294,667	379,074
6	*Դուրս գրված ակտիվների վերադարձ*		
6.1	Վարկերի եւ դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստի հաշվին հետհաշվեկշռից դուրս գրված վարկերի վերադարձ	-	-
6.2	Վարկերի եւ դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստին մասհանված, բայց դեռեւս հետհաշվեկշռից դուրս չգրված վարկերի վերադարձ	64,641	66,122
6.3	Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստին մասհանված գումարների վերադարձ	-	-
6.4	Վարկերի եւ դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստին մասհանված, բայց դեռեւս հետհաշվեկշռից դուրս չգրված պարտքերի վերադարձ	18,497	64,488
	Ընդամենը վերադարձ	83,138	130,610
	Զուտ մասհանումներ	211,529	248,464
	Շահույթ մինչեւ հարկվելը	381,916	663,080
	Շահութահարկ	45,048	80,214
	Զուտ շահույթ	336,868	582,866
	Հայտարարված շահաբաժիններ	-	277,150
	Չբաշխված շահույթ	336,868	305,716

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Ընդհանուր կապիտալի փոփոխության վերաբերյալ

	հազ. դրամ 30.06.01	հազ. դրամ 30.09.01
ՄՆԱՑՈՐԴԸ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ՍԿԶԲՈՒՄ		
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում՝	4,200,515	4,168,886
Կանոնադրական հիմնադրամ	2,437,600	2,437,600
Գլխավոր պահուստ	174,074	174,074
Եկամուտների պահուստներ	1,588,841	1,557,212
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ		
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում՝	(31,629)	(31,152)
Գլխավոր պահուստ	-	-
Եկամուտների պահուստներ մինչեւ շահաբաժինների վճարումը	156,428	245,998
Վճարված շահաբաժիններ	(188,057)	(277,150)
ՄՆԱՑՈՐԴԸ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾԻ ՎԵՐՋՈՒՄ		
Ընդհանուր կապիտալ, այդ թվում՝	4,168,886	4,137,734
Կանոնադրական հիմնադրամ	2,437,600	2,437,600
Գլխավոր պահուստ	174,074	174,074
Եկամուտների պահուստներ	1,557,212	1,526,060

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Բանկի դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ

	հազ. դրամ 30.06.01	հազ. դրամ 30.09.01
ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ		
1. Դրամական հոսք գործառնական գործունեությունից	443,404	377,153
2. Դրամական հոսք ներդրումային գործունեությունից	2,634,453	(5,313,175)
3. Դրամական հոսք ֆինանսական գործունեությունից	1,463,530	1,651,247
Դրամական միջոցների հոսքերի զուտ աճ	4,541,387	3,284,775
Դրամական զուտ միջոցներ ժամանակաշրջանի սկզբում	16,284,064	20,825,451
Դրամական զուտ միջոցներ ժամանակաշրջանի վերջում	20,825,451	17,540,676

Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ն առաջարկում է հետեւյալ ծառայությունները

- Ընթացիկ եւ խնայողական հաշիվների սպասարկում
- Ժամկետային ավանդների սպասարկում
- Փոխանցումներ (երկրի ներսում եւ երկրից դուրս)
- Ճանապարհային չեկերի առք եւ վաճառք
- Բանկային մուրհակների եւ չեկերի հետ գործարքներ հաճախորդների համար
- Պլաստիկ դեբետային քարտի տրամադրում
- Անհատական պահատեղերի ծառայություն

Ընթացիկ հաշիվներ

- Ցանկության դեպքում տրամադրվում է չեկային գրքույկ
- Ավանդված միջոցների դիմաց տոկոսներ չեն վճարվում
- Գործարքների մանրամասները գրանցվում են պարբերաբար տրամադրվող քաղվածքներում

Բանկային գրքույկով խնայողական հաշիվներ

- Հաշիվը բացելիս տրամադրվում է խնայողական գրքույկ
- Գործարքների մանրամասները գրանցվում են բանկային գրքույկում
- Խնայողական հաշվին ավանդված միջոցների միջին ամսական մնացորդի դիմաց եռամսյակային պարբերությամբ հաշվարկվում եւ վճարվում է տոկոս
  - ➢ ՀՀ դրամով խնայողական հաշիվներին տարեկան 5%
  - ➢ ԱՄՆ դոլարով խնայողական հաշիվներին տարեկան 0.75%

Նշված տոկոսադրույքները կարող են վերանայվել բանկի կողմից, որի դեպքում վերանայված տոկոսադրույքը կկիրառվի հաշվին առկա գումարների նկատմամբ փոփոխման օրվանից սկսած:

Ժամկետային ավանդներ

- ՀՀ դրամով եւ ԱՄՆ դոլարով ժամկետային ավանդները մատչելի են տարբեր ժամանակահատվածների համար հաստատագրված տոկոսադրույքով*
- Աշխատած տոկոսները վճարվում են ավանդի ժամկետի ավարտին
- Դրամագլխի եւ տոկոսի նկատմամբ կիրառելի են հետեւյալ հետժամկետային ցուցումները
  - ➢ Վերաավանդել թե դրամագլուխը, եւ թե տոկոսը
  - ➢ Վերաավանդել միայն դրամագլուխը
  - ➢ Մուտքագրել դրամագլուխը տոկոսի հետ մեկտեղ ընթացիկ կամ խնայողական հաշվին

Գումար ** /հազ. ՀՀ դրամ/	ՀՀ դրամով ավանդների տարեկան տոկոսադրույքներ (%)						
	1 շաբաթ	2 շաբաթ	3 շաբաթ	1 ամիս	3 ամիս	6 ամիս	1 տարի
250-20,000	6	7	8	9	11	12	14

Գումար ** /ԱՄՆ դոլար/	ԱՄՆ դոլարով ավանդների տարեկան տոկոսադրույքներ (%)				
	1 ամիս	3 ամիս	6 ամիս	9 ամիս	12 ամիս
5,000-100,000	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00

* Նշված տոկոսադրույքները ենթակա են պարբերական վերանայման բանկի կողմից՝ կախված ֆինանսական շուկայի իրավիճակից: Վերանայված տոկոսադրույքները կկիրառվեն նոր ավանդների նկատմամբ:
** Ավելի մեծ գումարներ ավանդելիս կսահմանվեն առանձին տոկոսադրույքներ:

Արտերկրյա փոխանցումներ

- Արագ եւ հուսալի կերպով կարելի է փոխանցել ցանկացած չափի գումար արտասահմանյան շահառուներին
- Կից կարելի է ուղարկել վճարման բացատրություններ եւ ցուցումներ
- Փոխանցումներ կարող են կատարել թե հաճախորդները եւ թե հաշիվ չունեցող անձինք
- Բանկն իրականացնում է փոխանցումներ հետեւյալ արտարժույթներով

USD - ԱՄՆ դոլար	CHF - Շվեյցարական ֆրանկ
EUR - Եվրո	AUD - Ավստրալիական դոլար
GBP - Բրիտանական ֆունտ ստեռլինգ	AED - Արաբական էմիրությունների դիրհամ
DEM - Գերմանական մարկ	HKD - Հոնգկոնգի դոլար
FRF - Ֆրանսիական ֆրանկ	BEF - Բելգիական ֆրանկ

Փոխանցումներ արտերկրյա բանկերից

- Փոխանցումները մուտքագրվում են այն հաշվի արժույթով, որը նշված է վճարման հանձնարարագրում: Հաճախորդի մոտ անհրաժեշտ արժույթով հաշվի բացակայության դեպքում գումարները մուտքագրվում են հաճախորդի ՀՀ դրամով հաշվին:

Փոխանցումներ ՀՀ տարածքում

- ՀՀ դրամով ՀՀ տարածքում գործող բանկերին կատարվող փոխանցումները կատարվում են անվճար
- ՀՀ տարածքում գործող բանկերին արտարժույթով կատարվող փոխանցումները դիտարկվում են որպես արտերկրյա փոխանցումներ

Ճանապարհային չեկեր

- Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ի հաճախորդները կարող են գնել ԱՄՆ դոլարով, ինչպես նաեւ եվրո արժույթով տարբեր արժողությամբ ճանապարհային չեկեր
- Գնման եւ ստորագրման պահից ի վեր չեկերը կարելի է կանխիկացնել աշխարհի տարբեր երկրների բանկերում, հյուրանոցներում, ռեստորաններում եւ այլն: Կանխիկացնելիս հարկավոր է ներկայացնել անձը հաստատող վավեր փաստաթուղթ եւ նորից ստորագրել չեկի համապատասխան դաշտում:

Բանկային մուրհակներ

- Ցպահանջ մուրհակը բանկային չեկ է, որը տրամադրելիս նշվում են ստացող կողմի տվյալները եւ վճարող բանկի անվանումը
- Ցպահանջ մուրհակները տրամադրվում են տարբեր արժույթներով ցանկացած չափի գումարների համար
- Ստացող կողմը ցպահանջ մուրհակը կարող է կանխիկացնել, ինչպես նաեւ մուտքագրել իր հաշվին
- Չօգտագործելու դեպքում մուրհակները կարելի է հետ վաճառել Բանկին՝ համաձայն մուրհակների գնման բանկի պայմանների

Պլաստիկ դեբետային քարտ

- Ավտոմատ Գանձման Մեքենաների (ԱԳՄ) միջազգային քարտի տրամադրման բացառիկ ծառայությունը հնարավորություն է ընձեռում շուրջօրյա տնօրինել Ձեր հաշիվը աշխարհի ավելի քան 100 երկրներում:
- Էյչ-Էս-Բի-Սի ԱԳՄ քարտի միջոցով հաճախորդները կարող են շուրջօրյա, շաբաթական 7 օր կատարել կանխիկի դուրսբերման, մուտքագրման, հաշվից հաշիվ փոխանցման եւ մնացորդի հարցման անվճար(*) գործարքներ: Համանման որոշ ծառայություններ մատչելի են նաեւ աշխարհի ավելի քան 100 երկրներում:

(*) անվճար է միայն Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան ՓԲԸ ԱԳՄ-ներից օգտվելիս

Անհատական պահատեղեր

- Հաճախորդների առանձնահատուկ պահանջները բավարարելու նպատակով առաջարկվում են երեք տարբեր չափսերի պահառության արկղեր
- Բոլոր պահատեղերը գտնվում են հատուկ կառուցված՝ անվտանգության բազում միջոցներով հագեցված չհրկիզվող սենյակում
- Յուրաքանչյուր պահատեղ կարող է բացվել միայն արկղի տիրոջ անձնական բանալիով
- Անհատական պահատեղից օգտվելու եւ արկղը բացելու հնարավորություն ունի միայն լիազորված անձը կամ նրա կողմից պատշաճ կերպով լիազորված ներկայացուցիչը

Առեւտրա-վարկային ծառայություններ

Բանկը տրամադրում է ԱՄՆ դոլարով տարեկան մինչեւ 25% դրույքաչափով վարկեր ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց շրջանառու միջոցների եւ ֆինանսական այլ կարիքների համար բանկի կողմից ընդունելի ֆինանսական ու գործառնական վիճակի եւ ապահովման միջոցների (անշարժ գույք, ապրանքներ, առաջնակարգ արտասահմանյան բանկերի երաշխիքներ եւ այլն) առկայության դեպքում:

Արտաքին առեւտրային ծառայությունների մատուցում. փաստաթղթային եւ պահուստային ակրեդիտիվների, փաստաթղթային ինկասոների արձակում եւ ծանուցում, բանկային երաշխիքների տրամադրում եւ այլն:

Նշված տոկոսադրույքները հանդիսանում են միայն ուղեցույց եւ կարող են փոփոխություններ կրել: Մեր ծառայությունների եւ սակագների մասին մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար խնդրում ենք այցելել կամ զանգահարել Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան ՓԲԸ-ի հաճախորդների սպասարկման բաժին

հեռ. 58-70-95
58-70-88

Օրվա հետքերով

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Որոշ լրատվամիջոցներ խեղաթյուրում են հասարակության կարծիքը մեր կուսակցության մասին»

Կարծում է «Հանրապետություն» կուսակցության նախագահ Ալբերտ Բազեյանը

«Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավարության հրավիրած մամլո ասուլիսի նպատակն էր, իրենց ասելով, լրագրողների օգնությամբ ուղղել իշխանությունների եւ իշխանամետ լրատվամիջոցների կողմից հասարակության աչքերում իրենց դրական կերպարի խեղաթյուրումը:

«Իշխանության ներկայացուցիչները եւ որոշ զանգվածային լրատվամիջոցներ նպատակ ունեն շեղելու մեր կուսակցության կողմից իրականացվող հանրապետության նախագահի պաշտոնանկության գործընթացը, ներքաշել կուսակցության ղեկավարներին դատական քաշքշուկների մեջ եւ քաղաքական պայքարի հարթությունից մղել այլ հարթություն, հասարակության գիտակցության մեջ սերմանել այն համոզմունքը, թե «Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավարները խնդիրներ ունեն օրենքի հետ»: Կուսակցության նախագահ Ալբերտ Բազեյանի այս կարծիքը ձեւավորվել էր նրանից հետո, երբ ԶԼՄ-ները տեղեկություն էին հրապարակել, ըստ որի ՆԳՆ քրեական պատիժների իրականացման վարչության նախկին պետ Սուրեն Սաղաթելյանի նկատմամբ քրեական գործ էր հարուցվել: Ըստ այդ հրապարակումների, Սուրեն Սաղաթելյանը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին եւ ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանին հանցագործության մեջ մեղադրելու նպատակով խոշոր չափի գումար է խոստացել ՆԳՆ ոմն գործակալի, եւ վերջինս հայտարարություն է տվել, թե «Հոկտեմբերի 27»-ի գործով կալանավորներից իմացել է, որ ոճրագործության կազմակերպիչները հանրապետության նախագահը եւ պաշտպանության նախարարն են: Իսկ Ալբերտ Բազեյանը մեղադրվել էր գործակալ Հարություն Գրիգորյանին հայտարարության տեքստը թելադրելու մեջ:

Պարոն Բազեյանի խոսքերով, վերը նշված փաստերը չեն համապատասխանում իրականությանը, եւ ներկայացրեց իր վարկածը: Ըստ նրա, «Հանրապետություն» կուսակցության գրասենյակ եկած Հարություն Գրիգորյանը ցանկություն է հայտնել տեղեկություններ հաղորդել հոկտեմբերի 27-ի ոճրագործության վերաբերյալ: Պրն Բազեյանն առաջարկել է գրավոր շարադրել իր փաստարկները, հետո էլ հրավիրել է Սուրեն Սաղաթելյանին որպես մարդու, որն աշխատել է այդ միջավայրում` գործակալ Հարություն Գրիգորյանի ինքնությունը պարզելու նպատակով: Այնուհետեւ Ալբերտ Բազեյանը կանչվել է ՀՀ գլխավոր դատախազություն` Սուրեն Սաղաթելյանի նկատմամբ հարուցված քրեական գործում որպես վկա հանդես գալու:

«Հանրապետություն» կուսակցության նախագահը նշեց, թե իշխանությունների դեմ հայտարարություններով հանդես գալու համար իրենք չունեն քրեական անցյալ ունեցող անձի կարիքը:

Կուսակցության քաղաքական խորհրդի անդամ Սուրեն Սուրենյանցն էլ փորձեց տալ մեր օրերի իրավապահ մարմինների բնութագիրը: Նրա խոսքերով, իրավապահ մարմինները գործիք են դարձել իշխանությունների ձեռքում, եւ նրանց միջոցով բռնություններ են իրականացվում:

«Հանրապետություն» կուսակցության ղեկավարների պնդմամբ, միայն իշխանափոխության միջոցով կարելի է շտկել երկրում տիրող իրավիճակը:

Դժվար չէ ենթադրել, թե իրականում ինչ են ուզում իշխանափոխության ջատագովները եւ որոնք են նրանց իրական նպատակները: կարելի է կռահել նաեւ ասուլիսի նպատակը` չմեղանալ:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

INTERNATIONAL EXECUTIVE SERVICE CORPS - ARMENIA (IESC)
19 Sayat Nova Street, Yerevan, Armenia 375001 Tel: (3741) 52 50 97 Fax: 52 66 61 e-mail: iesc@arminco.com

Միջազգային Գործադիր Ծառայությունների Կորպուս - Հայաստանի Գրասենյակ (ՄԳԾԿ)
ՀՀ, Երեւան 375001 Սայաթ-Նովա 19, Հեռ: (3741) 52 50 97; 52 51 97 Ֆաքս: 3741 52 66 61;
էլ-փոստի հասցեն` iesc@arminco.com

Position Opening:
International Executive Service Corps (IESC)

Monitoring and Evaluation Manager

IESC is the largest not-for-profit business development organization in the world, utilizing its thirteen thousand strong database of senior-level professionals ó who donate their time and experience ó to improve private and public enterprises in more than 50 developing countries and emerging markets. IESC has provided effective, results-oriented assistance to businesses, nonprofits, and governmental agencies in 120 countries over the last 34 years and in Armenia specifically over the last 7 years. IESC Representative Office in Armenia, fully funded by USAID, is supporting the establishment of BusinessLink Armenia and therefore seeks qualified applicants to work on specific consulting projects and other business development services for SMEs in Armenia.

Monitoring and Evaluation Manager

A crucial link between all IESC program components. Works with Business Development Program Manager and Tourism Program Manager to develop strategy and implementation plan for project follow-up, client monitoring, and evaluation activities. Manages and maintains our proprietary database for M&E purposes, project files, and reporting. Assists the Country Director in drafting quarterly and annual reports to USAID. Must understand and work within USAID Strategic Objectives and Intermediary Results framework. Will develop an in-house M&E system that tracks results in quantifiable, verifiable measures. SPSS software fluency required.

Skills/qualifications: University degree in Economics, Political Science, Business Administration, or related field, knowledge of statistics and related software programs; excellent knowledge of MS Word, Excel, and Access programs required, experience working with international organization or consulting company desirable, highly developed sense of responsibility, organizational and administrative skills, and attention to detail. Flexible schedule and ability to work weekends and evenings when necessary. Fluency in English and Armenian required.

Salary: commensurate with salary history and experience.

Application Deadline: **October 26, 2001**

Please deliver resume and cover letter to IESC, 19 Sayat-Nova Avenue, Ani Plaza Hotel, Yerevan, Armenia or e-mail to sthompso@iesc.org. No phone calls, please.

Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ՖՈՆԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2001 թ. հոկտեմբերի 11-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ. ABBR	Ցուցակ Listed	Պահանջարկ* Bid: լավագույն գին Best price	Պահանջարկ* Bid: միջ.գին Avg. price	Պահանջարկ* Bid: Քանակ Total qnt.	Առաջարկ* Ask: լավագույն գին Best price	Առաջարկ* Ask: միջ.գին Avg. price	Առաջարկ* Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ.գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ.գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ.գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: Ծավալ (հազ. դրամ) Volume
ԱՐՓԱ-ՍԵՎԱՆ	ASEV	B	1,360.0	1,353.0	23								
ԱՐԹԻԿԻ ՍՏԵԿԼՈՄԱՇ	ASTM	B											
ԱՎՏՈԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ Գ/Հ	AVAG	B											
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B	90.0	90.0	50								
ԱՎՏՈԲԵՌՆԻՉ	AVTB	B											
ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ Գ/Հ	AVTM	B											
ԲՋԵՄ-ՊԼԱԶՄԱ	BHSP	B	800.0	800.0	5								
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B	600.0	600.0	2								
ԴԱՍՏԱԿԵՐՏԻ ԲՈՒԺՏԵԽ. Գ/Հ	DBJG	B											
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B	350.0	350.0	40								
ԷԼԵԿՏՐԱՃՇԳՐԻՏՍԱՐՔ	ECHS	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. Գ/Հ	ECSG	B											
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՇԱՐԺԻՉՆԵՐԻ Գ/Հ	EELJ	B											
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B	1,400.0	1,400.0	3								
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԱԿ Գ/Հ	EHHG	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ Գ/Հ	EJWG	B	85.0	35.0	120								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ-7	EKB7	B	1,250.0	1,250.0	2								
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ Գ/Հ	EKQG	B	400.0	400.0	100								
ԷԼԵԿՏՐԱԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B	470.0	470.0	10								
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B											
ԵՂՎԱՐԴԻ ՄԱՐԶԱԿՈՇԻԿՆԵՐԻ Ֆ/Ա	EMKFC	B	500.0	495.2	105								
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	EMQR	B											
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ Գ/Հ	ERJG	B	1,350.0	1,350.0	5								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1,000.0	1,000.0	50								
ԵՐ. «ՄԱԱՀԻՏ» ՃԵՆ. Գ/Հ	ETCG	B	750.0	750.0	40								
ԵՐ. «ՎԱՆ» Ա/Ֆ	EVAF	B	500.0	500.0	1								
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ Գ/Հ - 1	EVGI	B	50.0	40.1	1,210								
ԳՅՈՒՄՐԻԻ ՄԱՐ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ Կ/Տ	GMPG	B											
ՀԱՃԿԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	28,300								
ՀԱՑԱԽՄՈՐ	HATS	B	1,500.0	1,276.1	67								
Հ ԷԳ. ՀԱՅԱՍ ԳՐՈՒՊ	HEHG	B	450.0	450.0	10								
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B	1,000.0	1,000.0	3								
ԿԱՇԻ	KASH	B											
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B											
ԿԱՊԱՆԻ «ՌԵԼԵ» Գ/Հ	KREL	B											
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ Գ/Հ	MQER	B	2,500.0	2,388.6	7								
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B											
ՌԵԶԻՍՏՈՐ	RZTR	B	825.0	825.0	2								
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B											
ՇԻՆՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B											
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B											
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B	20.0	20.0	1,000								
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ Գ/Հ	VTMG	B		0.0		8,000.0	8,000.0	1,000					
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ Գ/Հ	YRLE	B		0.0									

* Չբավարարված պահանջարկի/առաջարկի հայտերի մասին տեղեկություն առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ: Բոլոր գները ՀՀ դրամով: © Armex

Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերությունները

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.` 542674

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.` 528986

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստոմյան 21, բն. 41
Հեռ.` (09) 429412

Ասպետ ՍՊԸ
ք. Երեւան-Ե. Քոչար 21/1, բն.37
Հեռ.` 571218

Արժեթղթեր կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.` 525801, 581578

Ավբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.` 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորիչի 45ա
Հեռ.` (051) 40297

Ալս Էզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.` (051) 22422

Ակի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.` 348837

Գոլդ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Գ.Լուսավորիչի 15/1
Հեռ.` 525822

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.` 524357, 151820

Էդեն-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.` 528232, 540914

Ինվեստէքս ՓԲԸ
ք. Երեւան, Զաքյան 8, բն. 30բ
Հեռ.` 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.` 569680, 526417

Կապիտալ Մենեջմենթ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.` 560138

Կապիտալ-Տրաստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Գ.Լուսավորչի 15/1
Հեռ.` 580745

Մ.Գ.Մ. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.` (041) 22184, (051) 23109

Նորդ-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.` (041) 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.` 521812, 521051, 528778

Մարբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի 24
Հեռ.` 630480, 542547

Վիներ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.` 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.` 545477, 545407

Օրիգինալ-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 5ա
Հեռ.` (09) 420449

ARMENTEL

Հայտարարություն

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ` համակարգիչների արտաքին սարքերի մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, սարքավորումների տեխնիկական նկարագրությունը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով` Արմենտել ՀՁ, Ահարոնյան 2, 6-րդ հարկ, 634 սենյակ, հեռ.` 28.70.66

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը հոկտեմբերի 29-ի ժամը 12:00-ն է:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

For Your Internal News of Armenia Log on to

www.azg.am

In English, Russian, Armenian and Turkish

«Գինդ» տպագրատուն. Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը` 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան` 12 10. 2001 Գինը` 100 դրամ